

UTRID

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

LETO IV. ŠTEVILKA 2
FEBRUAR 1996

poštnina plačana pri pošti 61102 Ljubljana

BRP
1-08-6-414

Dalivon®

10 tablet

 KRKA p.o.
Novo mesto
Slovenija

Dalivon
moj sproščeni svet

- primeren za lajšanje blagih in srednje močnih bolečin pri:
 - glavobolu
 - gripi in prehladu (lajša bolečine in znižuje povišano telesno temperaturo)
 - bolečinah v mišicah in sklepih
 - zobobolu
 - menstrualnih bolečinah
- sinergistično delovanje učinkovin v manjših dozah zagotavlja dober analgetični učinek
- manjša doza posamezne učinkovine zmanjšuje stranske učinke

Skrajšano navodilo

Dogranje in način uporabe: Odrasli lahko vzamejo 1 do 2 tableti največ trikrat na dan. Otrokom od 6. leta dalje lahko dajemo 1/2 tablete do 1 tableto največ trikrat na dan. Tablete pogoltnemo cele z veliko tekočino, najbolje po jedi. **Kontraindikacije:** Preobčutljivost za katerokoli sestavino zdravila, otroci do 6. leta starosti, bolniki z nekaterimi presnovnimi motnjami in bolniki s hudimi okvarami v delovanju jeter in ledvic. **Opozorila:** Bolnikom z okvarami krvotvornih organov moramo kontrolirati krvno sliko. Bolniki z okvarjenim delovanjem jeter in ledvic morajo biti med zdravljenjem pod nadzorom zdravnika. Nosečnice naj posebno, v prvih treh mesecih in zadnjih šestih tednih nosečnosti zdravilo jemljejo samo po priporočilu zdravnika. Med dojenjem jemanje zdravila odsvetujemo. **Stranski učinki:** Pri priporočenih odmerkih so redki. **Oprema:** V škatlici je 10 tablet. **Način izdajanja:** Zdravilo je na voljo tudi brez zdravniškega recepta.

1 tableta vsebuje:
250 mg paracetamola
150 mg propifenazona
50 mg kofeina

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

 KRKA
SLOVENIJA

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA:

Veronika Pretnar - Kunstek

UREDNIŠKI ODBOR:

Nana Domajnko, Bojana Filej, Petra Kersnič

Irena Istenič, Irma Antončič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 9900 izvodov

CENA POSAMEZNEGA IZVODA:

150 SIT

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

1800 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefax: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5% davek od prometa proizvodov.

OBLIKOVANJE IN TEHNIČNO UREJANJE:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/fax: 061/753-800, 061/754-415

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/fax: 1400-315

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/fax: 061/301-542

*S praznim srcem
postaneš ropar in slepar,
s prepolnim srcem
se lahko utopiš in zadušiš.
V prevelikem srcu
se lahko izgubiš,
majhno srce
pa kam lahko založiš.
Suho srce
je v vetru razsušeni brod,
mokro srce
pa le v močvirju gnijoči plot.
Če si v srcu shranil rog,
potem boš nabadal ljudi
in če si vanj shranil strup,
se ne čudi,
če od tebe use beži.
Ničesar ne moreš dati,
ne da bi dal srce
in če mi nisi vzel srca,
mi ničesar ne moreš vzeti.*

N.N.

VSEBINA

UVODNIK	5	Zmaga je na strani tistih, ki so vztrajni in enostni Nana Domajnko - ZZNS
DELO ZBORNICE	9	Delo Zbornice v januaru Petra Kersnič - ZZNS
	13	Plan strokovnih izpopolnjevanj
PREDSTAVLJAMO VAM	28	Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zdraviliški dejavnosti Jože Matjašec - Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna
IZ DRUŠTEV IN SEKCIJ	29	Prijetno druženje z mladimi kolegicami DMSZT Ljubljana Maruša Šolar - Komenda
	30	Prvo strokovno srečanje in ustanovni občni zbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov dermatovenerologije Ivanka Pupis Škapin - Dermatovenerološka klinika Ljubljana
AKTUALNO	32	Predstavljamo Vam Slovenko leta 1995 dr. Metko Klevišar Petra Kersnič - ZZNS
	34	Slovensko društvo hospic Metka Klevišar
	37	Medicinska sestra in hospic Janja Ahčin, dr. med. - ZD Fužine, Ljubljana
NE PREZRITE	39	Poklicno področje: zdravstvena nega Darja Cibic - Ministrstvo za zdravstvo RS
RAZMIŠLJANJA	41	Decemberske zgodbe Petra Kersnič - ZZNS
	42	Čutil sem naklonjenost Simon Felbar - Psihiatrična klinika
	43	Biti star: kje in kako?! Marjan Slapšak - Dom starejših občanov Impolca
	43	Nisem mislila tako Andreja Rebernik - Psihiatrična klinika
PISMA BRALCEV	44	Uredniškemu odboru revije Utrip Teodora Čič
ZANIMIVO	45	Krepitev zdravja starostnikov Antonija Sedonja - Bolnišnica Murska Sobota
SREČANJA DOMA	47	
SREČANJA V TUJINI	54	
OBVESTILA	57	Ženski pevski zbor Florence Karlo Ahačič
	57	Obvestilo Milica Lahe
NOVOSTI	58	Nov prispevek tovarne Molnycke k oskrbi rane Marija Kop, dipl. farm.

K vodnarju, ki preseneča,
ustrezajo cvetlični šopki v
modrem, modrovijoličastem z
močnim kontrastom v živo
rumeni, oranžni ali pinki barvi.

Cvetje pove vse

Cvetje Eli

Seliškar

61000 Ljubljana, Zaloška 46
Tel.: (061) 446-375, Fax: (061) 1401-303

Nana DOMAJNKO

Zmaga je na strani tistih, ki so vztrajni in enotni

Tako kot je življenje posameznika sestavljeno iz dogodkov, ki vodijo k napredku, nazadovanju ali k brezuspešnem tavanju v krogu, tako se ta zakonitost pojavlja tudi v delu in ritmu organizacije, ki predstavlja množico ljudi z istimi interesi in potrebami. O tej zakonitosti sem razmišljala, ko sem usklajevala termine delovnih srečanj Zbornice s tistimi inštitucijami ali posamezniki, ki močno vplivajo na realizacijo njenih ciljev; to je profesionalizacijo zdravstvene nege, krepitev njene kvalitete in utrjevanje notranje strokovne klime v enotnost interesov.

Kje smo? Napredujemo, nazadujemo ali smo spretno ujeti v krog čakanja?

Izdelali smo strategijo razvoja zdravstvene nege do leta 2000, ki je sestavni del nacionalnega programa zdravstvenega varstva v Sloveniji. Drugače povedano, zdravstvena nega je vpeta v celoten sistem zdravstvenega varstva in zaviranje njenega razvoja ali delovanja se bo zelo hitro odsevalo v zdravstvenem varstvu prebivalstva.

Da je to realno predvidevanje, dokazujejo resne razprave in napovedi o razpadu patronažnega zdravstvenega varstva, ki je bilo do nedavnega vzor dobro organizirane in sinhronizirane dejavnosti patronažnih medicinskih sester. Situacijo bi bilo možno zelo hitro ponovno uravnotežiti, če bi bilo več posluha za vzpostavitev organizacijske enote za

patronažno službo pri Inštitutu za varovanje zdravja. Ta bi delovala kot strokovno jedro, odgovorno za operacionalizacijo strategije zdravstvene nege, kot učna baza in vez med patronažnimi medicinskimi sestrami iz vse Slovenije.

Pripravili smo in dali v razpravo kar nekaj za stroko zelo pomembnih aktov. Eden takih je Pravilnik o organizaciji službe zdravstvene nege, ki je bil v ponovni obravnavi na sestanku direktorjev slovenskih bolnišnic (pripombe je bilo možno poslati do konca decembra 1995). Pripombe, ki so prišle do dogovorjenega roka, ne posegajo bistveno v predlagani koncept, tako da so bili potrebni minimalni popravki. Na nadaljnji postopek še čakamo - na potezi je Ministrstvo za zdravstvo.

Z zakonom o zdravstveni negi - akt je še v pripravi, se bomo približali evropskim državam, ki zdravstveno nego razumejo kot pomemben člen v prizadevanjih za promocijo zdravja naroda.

Seveda aktivnosti Zbornice niso vedno in povsod sprejete z dovolj veliko mero razumevanja in navdušenja. Zato nas ne smejo demoralizirati težnje, ki zavirajo hotenja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. kako bi komentirali ponovno oviranje fakultetnega izobraževanja medicinskih sester v lastni stroki, potem ko smo že dobili prve diplomantke - profesorice zdravstvene vzgoje. Načini za oviranje so bolj ali manj spretno prikriti, odvisno od politične pronicljivosti in moči.

Vendar imamo že medicinske sestre z magisterijem in še malo, ko bomo dobili medicinske sestre z doktorati. Časa ni mogoče ustaviti.

Zmaga je na strani tistih, ki so vztrajni in enotni

45. skupščina SZO je na osnovi poročila generalnega direktorja Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo J.E. Asvalla razpravljala o nujnosti krepitve zdravstvene nege, ki je v pomembno podporo strategiji zdravja za vse. Opozorila je - citiram: na kontinuirano pomanjkanje medicinskih sester in na nujno rekrutiranje, ohranjanje, izobraževanje in

motiviranje zadostnega števila kadra, ki se bo soočal s sedanjimi in prihodnjimi zdravstvenimi potrebami lokalne skupnosti. Spoznala je potrebo po močnejšem organiziranju zdravstvene nege na vseh nivojih - konec citata.

Iz tega so sledile pobude državam članicam, med katerimi je tudi Slovenija. O konkretnih aktivnostih bo moralo resno razmisliti tudi naše Ministrstvo za zdravstvo, saj bo moralo poročati o tem na 49. skupščini Svetovne zdravstvene organizacije, ki bo maja 1996.

Časa ni veliko. Koliko je pripravljenosti?

RESOLUCIJA WHA 45.5, SPREJETA NA 45. SKUPŠČINI SVETOVNE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE ZA KREPITEV ZDRAVSTVENE NEGE

V PODPORO STRATEGIJI "ZDRAVJE ZA VSE", MAJ 1992

45. skupščina Svetovne zdravstvene organizacije je pretehtala poročilo generalnega direktorja o krepitvi zdravstvene nege v podporo strategiji "zdravje za vse".

Po razpravi na 89. zasedanju Izvršilnega odbora je opozorila na resolucijo WHA 42.27 ter na vse večje zahteve in stroške zdravstvenega varstva v deželah po svetu. Opozorila je na kontinuirano pomanjkanje medicinskih sester in na nujno rekrutiranje, ohranjanje, izobraževanje in motiviranje zadostnega števila kadra, ki se bo soočal s sedanjimi in s prihodnjimi zdravstvenimi potrebami lokalne skupnosti. Spoznala je potrebo po močnejšem organiziranju zdravstvene nege na vseh nivojih.

Obvezujoče je, da je zdravstvena nega osnovna zdravstvena služba za razvoj in izboljšanje strategije "zdravje za vse".

1. Zahvale generalnemu direktorju za njegovo poročilo;

2. Pobude državam članicam, da:

- opredelijo službe zdravstvene nege in v tej zvezi ocenijo vloge in izkoriščenost kadrov;
- intenzivirajo upravljalске in vodstvene sposobnosti in okrepijo položaj medicinskih sester na vseh področjih zdravstvenega varstva in na vseh

nivojih služb, vključno s centralnimi in lokalnimi službami ministrstev za zdravstvo in lokalno oblastjo, ki so odgovorne za programe;

- predlagajo zakon, če je to potrebno, ali kako drugače ukrepajo za zagotavljanje dobrih služb zdravstvene nege;
- krepijo izobraževanje v zdravstveni negi, prilagodijo izobraževalne programe strategiji "zdravje za vse" in jih po potrebi spremenijo zato, da bi zadovoljili potrebe populacije po zdravstvenem varstvu;
- pospešijo in podprejo raziskovanje v zdravstvenih službah, s čimer bodo zagotovile optimalno sodelovanje zdravstvene nege v izvajanju zdravstvenega varstva s poudarkom na primarnem zdravstvenem varstvu;
- zagotovijo ustrezne delovne pogoje z namenom motivirati osebje in izboljšati kakovosti storitev;
- zagotovijo razporeditev ustreznih virov (finančnih, kadrovskih in organizacijskih) za aktivnosti medicinskih sester;
- zagotovijo sodelovanje medicinskih sester, kar se odraža v zdravstveni politiki.

3. Regionalni komite SZO mora okrepiti regionalne aktivnosti, ki bi državam članicam omogočile sprejetje zgornjih pobud in možnosti

financiranja takšnih aktivnosti v deželah, ki doživljajo ekonomsko reformo ali pa imajo posebne potrebe.

4. Generalni direktor mora:

- ustanoviti globalno multidisciplinarno svetovalno skupino za zdravstveno nego z namenom obveščati generalnega direktorja o vseh službah zdravstvene nege, še posebej;
- razviti mehanizme za ocenjevanje nacionalnih potreb po službah zdravstvene nege;
- pomagati deželam razviti nacionalni akcijski načrt za službe zdravstvene nege, ki vključuje raziskovanje in načrtovanje virov;
- spremljati razvoj v krepitvi zdravstvene nege v podporo strategije "zdravje za vse";
- mobilizirati večjo tehnično in finančno podporo, ki je nujna za izvajanje te resolucije;
- zagotoviti, da so interesi služb zdravstvene nege vključeni v izvajanje politike in v program razvoja ter da strokovnjaki iz vrst medicinskih sester sodelujejo v komitejih SZO;
- krepiti globalno mrežno sodelovanje kolaborativnih centrov SZO za zdravstveno nego;
- poročati na 49. skupščini SZO o doseženih rezultatih te resolucije.

DELO ZBORNICE

Zbornica zdravstvene nege objavlja urnik uradnih ur z namenom, da seznani svoje člane s termini, ko vam bomo funkcionirali Zbornice zdravstven nege Slovenije na razpolago za pogovor, informacije ali za reševanje sprotnih problemov. Dogovorili se bomo tudi za osebne stike. Od vas pričakujemo predloge, pobude, pohvale in kritike, ki nam bodo pomagale bolje načrtovati in usmerjati naše aktivnosti.

	Ponedeljek	Torek	Sreda	Četrtek	Petek
<i>Tajništvo</i> Bojana Bučar	11 - 14	11 - 14	/	11 - 14	11 - 14
<i>Generalna sekretarka</i> Petra Kersnič	7 - 11	7 - 11	/	7 - 11	7 - 11
<i>Predsednica Zbornice</i> Nana Domajnko			13 - 15		
<i>Pravni nasveti</i> Meta Cerar, dipl. iur.			15 - 16		
<i>Komisija za zasebno delo</i> Predsednica: Nuša Mlakar	vsaka prva sreda v mesecu od 15. - 16. ure				
<i>Komisija za izobraževanje</i> Predsednica: Roža Meglič	vsaka tretja sreda v mesecu od 12. do 13. ure				
<i>Razsodišče</i> Predsednica: Vera Grbec	vsaka zadnja sreda v mesecu od 13. do 14. ure				
<i>Uredništvo časopisno</i> <i>založniške dejavnosti</i> Utrip - Veronika Pretnar Obzornik zdravstvene nege - Vera Grbec	vsaka zadnja sreda v mesecu od 13. do 14. ure				
<i>Računovodkinja</i>	vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu od 15. do 16. ure				

DELO ZBORNICE

Prosim Vas, da z razumevanjem sprejmete in upoštevate objavljen urnik in da ste pozorni na to, da ob sredah v tajništvu ni uradnih ur. Na ta dan želimo pri tako obsežnem poslovanju, kot je postalo na Zbornici, urediti vse tisto, česar v času uradnih ur ni mogoče.

Prepričani smo, da boste to upoštevali in s tem pripomogli k organiziranemu in boljšemu delu nas vseh.

Obvestilo v zvezi s članarino:

Obveščamo vse člane, da so s članstvom v Zbornici zdravstvene nege avtomatično prejemniki informativnega biltena Utrip, zato zanj niso potrebne posebne prijave niti ni mogoče revije odpovedati.

Ponovno vas obveščamo, da poteka plačevanje članarine na naslednje načine:

* članarina se odteguje od osebnega dohodka na osnovi pristopne izjave in obvestila Zbornice delovni organizaciji o začetku in višini članarine;

* upokojenci, študentje in vsi, ki so podali pismo izjavo o plačilu članarine po položnici, bodo v juniju 1996 prejeli položnico za plačilo celotne članarine;

* članice, ki nastopijo porodniški dopust, plačujejo za čas odsotnosti članarino po položnici, ob prihodu nazaj na delovno mesto pa jih naprošamo, da v finančni službi javijo, naj jim pričnejo odtegovati članarino od osebnega dohodka;

* vse člane prosimo, da nam redno javljajo spremembe priimkov, naslovov prebivališč in zamenjave delovnih organizacij;

* za izstop iz Zbornice je potrebno podati pismo izjavo in priložiti člansko izkaznico.

Zahvaljujemo se vam za razumevanje!

Generalna sekretarka

Petra Kersnič

Petra KERSNIČ

DELO ZBORNICE V JANUARJU

Pričakovanja novega, boljšega in predvsem drugačnega leta od starega, se kaj kmalu razblinijo, ko se človek zopet znajde sredi starih misli in ko ugotavlja - saj ni čisto nič drugače, kot včeraj. Še posebej se ta ugotovitev utrdi takrat, ko nadaljuješ z reševanjem problemov,

s katerimi si končal v starem letu in na tiho upal, da jih morda v novem letu ne bo več.

Leto smo začeli s sestankom na Ministrstvu za zdravstvo **10.1.1996.**

Minister doc. dr. Božidar Voljč je povabil na razgovor predstavnice sindikata delavcev v zdravstveni negi - udeležili sta se ga predsednica Jelka Černivec in sekretarka Flory Banovec, predstavnici Zbornice

zdravstvene nege - predsednica Nana Domajnko in sekretarka Petra Kersnič in pogovoru je prisostvovala tudi darja Cibic, svetovalka ministra za področje zdravstvene nege.

Minister je navzoče seznanil s nekaterimi kratkoročnimi in dolgoročnimi plani, ki se nanašajo na urejanje položaja delavcev v zdravstvu. Poudaril je,

da Ministrstvo pripravlja podlage za spremembo zdravstvene zakonodaje in pri tem želi upoštevati evropske norme za zaposlene - zdravnike, medicinske sestre in druge zdravstvene profile. V ta namen zbirajo na ministrstvu podatke o povprečnih plačah v evropskih državah.

Ministra so predstavnice sindikata delavcev v zdravstveni negi seznanile z predlogom kolektivne pogodbe za delavce v zdravstveni negi, predstavnice zbornice pa so, kot vsakič, opozorile na potrebo po zakonski opredelitvi Zbornice v zdravstveni zakonodaji.

10.1.1996 je bila seja Upravnega odbora Zbornice.

Na pobudo izvršnega odbora Zbornice fizioterapevtov je 16.1.1996 predsednica Friderika Kresal povabila na razgovor predstavnike tistih zbornic, ki nimajo javnih pooblastil. Razgovora so se udeležili: Friderika Kresal, Frančišek Oberstar in Franika Rogelj iz Zbornice fizioterapevtov, Marjan Kofjač iz Zbornice radioloških inženirjev, Zdenka Pihler iz Zbornice delovnih terapevtov in Petra Kersnič iz Zbornice zdravstvene nege.

Udeleženci razgovora so izmenjali izkušnje glede prizadevanj za pridobitev javnih pooblastil za lastno stroko, govorili o položaju poklicev in oblikovali naslednje skupne ugotovitve:

1. Ministrstvo za zdravstvo ne kaže interesa, da bi uredilo status drugih zbornic, ki so danes že ustanovljene, vendar nimajo javnih pooblastil. Po mnenju predsednice Zbornice fizioterapevtov smo vsi v istem položaju in bi s skupnim nastopom in poudarjanjem, da potrebujemo javna pooblastila za nadzor lastne stroke, lahko dosegli premik.

2. V delovnih sredinah se ne upošteva timskega dela in nekateri ugotavljajo, da se pogosto dogaja, da se delokrogi zdravstvenih delavcev (razen zdravnikov) zamenjujejo.

3. Nezadovoljstvo med delavce iz zgoraj navedenih skupin poklicev narašča in povzroča padanje kvalitete storitev, znižuje se storilnost in to povzroča nezadovoljstvo in nezaupanje varovancev.

Navzoči so sklenili, da se čez mesec dni ponovno sestanejo z namenom oblikovanja skupnih stališč in da izoblikujejo strategijo za nadaljnja prizadevanja za pridobitev javnih pooblastil.

17.1.1996 smo bili povabljeni na posvet direktorjev domov za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodov, ki je bil v Portorožu. Posveta so se poleg direktorjev zavodov udeležile predstavnice ministrstva za delo, družino in socialne zadeve - Anka Osterman in Bojana Vrabel, Ministrstvo za zdravstvo - prim. dr. Dunja Piškur - Kosmač, predstavnik Zavarovalnice Franc Košir in predstavnici Zbornice zdravstvene nege Nana Domajnko in Petra Kersnič.

Posvet je bil namenjen obravnavi vprašanj na področju standardov in normativov v socialnovarstvenih ustanovah, obravnavi podlag za določanje obsega, izvajanja in vrednotenja zdravstvene dejavnosti zavodov, obravnavi problematike v kombiniranih socialnovarstvenih zavodov, razpravi o vlogi socialnovarstvenih zavodov v sistemu varstva starih ljudi in obravnavi o izobraževanju kadrov za nego v teh zavodih.

Med vso razpravo je bilo mogoče ugotoviti, da veliko nerešenih in na novo porajajočih problemov izhaja v socialnovarstvenih organizacijah iz tega, ker je njihovo delovanje odvisno od odločanja in soodločanja v dveh ministrstvih - v Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve ter Ministrstvu za zdravstvo. Poleg tega se položaj v domovih za starejše iz dneva v dan bolj spreminja v strukturo bolnih starostnikov iz česar izhaja potreba po nujenju strokovne pomoči vse večja. Mnogi udeleženci posveta so za razjasnitev položaja zahte-

vali, da se razjasni osnovna dilema - ali so domovi za starejše socialnovarstvene ali zdravstveno-varstvene ustanove.

Navzočnost predstavnic Zbornice zdravstvene nege je bila zaželenja za tisti del razprave, ko so navzoči razpravljali o izobraževanju bolničarjev za potrebe nege. Predstavnice zbornice so v razpravi pojasnile stališče Zbornice in Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego, ki pravi, da je za nudenje strokovne pomoči na področju zdravstvene nege najnižje izobražen zdravstveni tehnik. Razmejitve zdravstvene nege, ki jo pripravljata Razširjeni strokovni kolegij in Zbornica zdravstvene nege, bo kot dokument odgovorila na to, kaj sodi v zdravstveno nego in kaj je lahko predmet oskrbe varovancev.

22.1.1996 ŠENT - Slovensko združenje za duševno zdravje je organiziralo enodnevni seminar za patronažne medicinske sestre. Srečanja se je udeležila in pozdravila udeležence predsednica zbornice Nana Domajnko.

24.1.1996 je bila 29. seja Upravnega odbora zbornice.

31.1.1996 smo se udeležili sestanka na Ministrstvu za zdravstvo, ki ga je sklicala državna sekretarka prim. dr. Dunja Kosmač - Sestanka so se udeležili prim. dr. Tone Košir, Darja Cibic, Ladi Škerbinek, Tatjana Geč, dr. Samo Fakin. Zbornico sta zastopali predsednica Nana Domajnko in predsednica Sekcije patronažnih medicinskih sester Magda Berložnik. Osrednja tema pogovora je bila problematika patronažne službe. Ponovno je bil v ospredju problem poenotenja dela in evidentiranja patronažne dejavnosti, sprememba vrednotenja storitev in vzpostavitev organizacijske enote za zdravstveno nego - patronažno varstvo, ki bo pokrivala področje cele Slovenije.

31.1.1996 se je na pobudo Zbornice zdravstvene nege Slovenije na sedežu Zbornice odvijal pogovor s predstavniki Sindikata delavcev v zdravstveni negi.

Na pogovoru je Sindikat delavcev v zdravstveni negi zastopala predsednica Jelka Černivec, Zbornico pa Bojana Filej, Nuša Mlakar, Veronika Pretnar, Roža Meglič in Petra Kersnič.

Ugotovitve, zapisane v zaključke tega pogovora so:

1. Statutarna opredelitev nalog Zbornice zdravstvene nege je skrb za skladno delovanje stroke zdravstvene nege ali profesionalni boj; naloga sindikata pa je nesporno v sindikalnem boju za delavce, ki delajo na področju zdravstvene nege. Skupno področje delovanja je usmerjeno v politično delovanje, s katerim bomo reševali številne probleme in ustvarjali pogoje za delo in delovanje stroke in njenih izvajalcev.

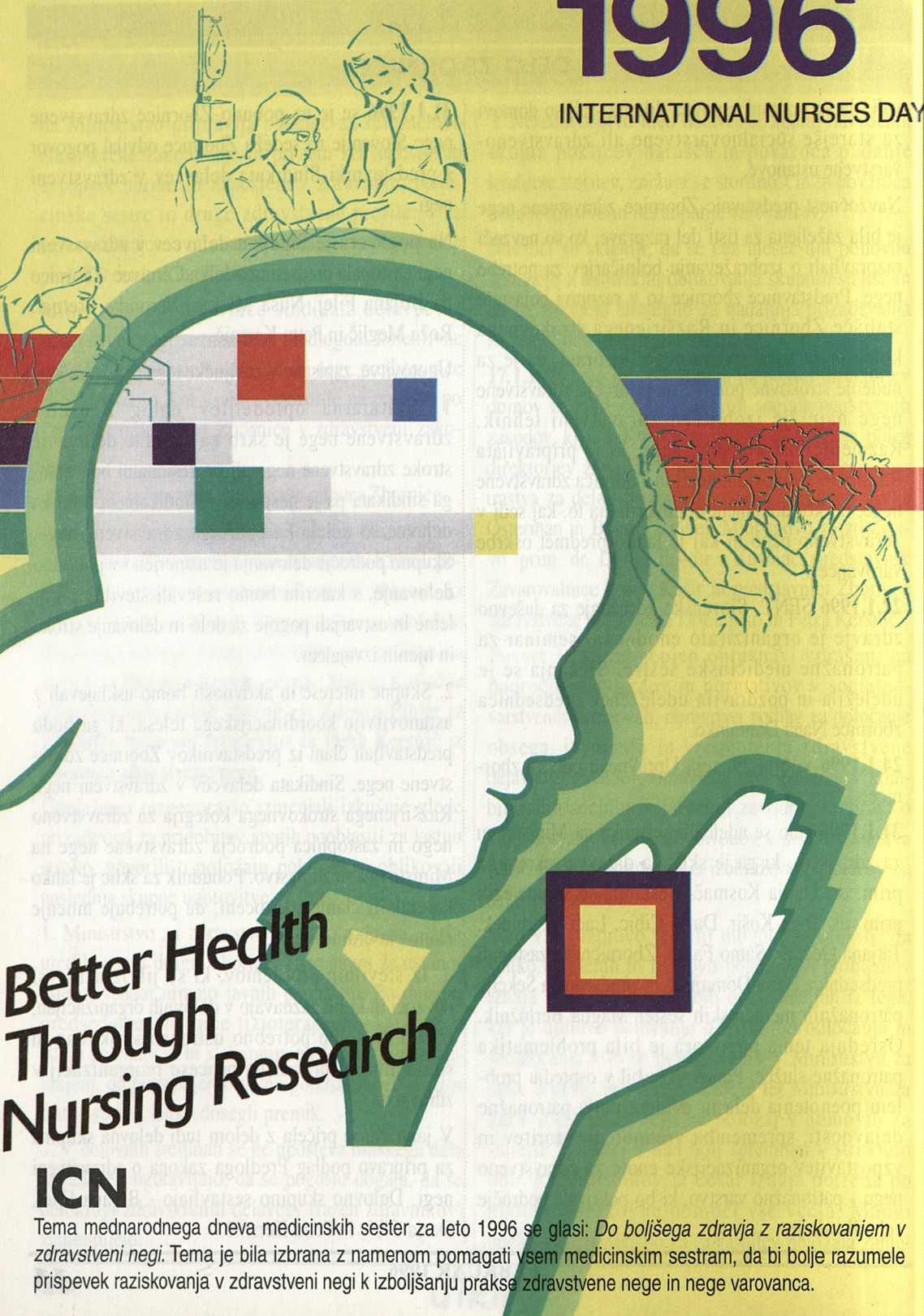
2. Skupne interese in aktivnosti bomo usklajevali z ustanovitvijo koordinacijskega telesa, ki ga bodo predstavljali člani iz predstavnikov Zbornice zdravstvene nege, Sindikata delavcev v zdravstveni negi, Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego in zastopnica področja zdravstvene nege na Ministrstvu za zdravstvo. Pobudnik za sklic je lahko katerakoli članica, ki oceni, da potrebuje mnenje članov koordinacije.

3. Iz številnih problemov, ki so jih izrazili vsi navzoči in ki jih zaznavajo v delovnih organizacijah, izhaja da se bo potrebno ustrezno strokovno in sindikalno pripraviti na procese reorganizacij v zdravstvu.

V januarju je pričela z delom tudi delovna skupina za pripravo podlag Predloga zakona o zdravstveni negi. Delovno skupino sestavljajo - Bojana Filej, Darja Cibic in Petra Kersnič.

1996

INTERNATIONAL NURSES DAY

**Better Health
Through
Nursing Research**

ICN

Tema mednarodnega dneva medicinskih sester za leto 1996 se glasi: *Do boljšega zdravja z raziskovanjem v zdravstveni negi*. Tema je bila izbrana z namenom pomagati vsem medicinskim sestram, da bi bolje razumele prispevek raziskovanja v zdravstveni negi k izboljšanju prakse zdravstvene nege in nege varovanja.

Plan strokovnih izpopolnjevanj

Zbornice zdravstvene nege Slovenije v letu 1996

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

marec	Redna letna skupščina Zbornice zdravstvene nege Slovenije
09. - 10. 05. 1996	Strokovno srečanje: Slovenj Gradec, Osrednja proslava ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester s podelitvijo priznanj Zlati znak Zbornice.

Regionalna društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE

16.02.1996	Seminar o privatizaciji v zdravstvu
19.02.1996	Učna delavnica I. človek v človeku
14.03.1996	Seminar oskrba rane
22.03.1996	Pomladni gala koncert
25.03.1996	Učna delavnica II. človek v človeku
03.04.1996	Seminar - zdravstvena tema ob svetovnem dnevu zdravja
23.04.1996	Kontakti seminar za vodilne in odgovorne medicinske sestre
08.05.1996	Volilni občni zbor
25.05.1996	Izlet upokojenih medicinskih sester
04.06.1996	Učna delavnica III.
15.06.1996	Dvodnevni izlet
15.08.1996	planinski pohod na Triglav
10.09.1996	Jesenski izlet upokojenih medicinskih sester
16.09.1996	Učna delavnica IV.
10.10.1996	Učna delavnica V.

DELO ZBORNICE

14. do 18.10.1996	Sejem Senior - Iz narave za zdravje * Minerali v organizmu
25.10.1996	Jesenski izlet
03.11.1996	Seminar * Alkoholizem
24.11.1996	Učna delavnica - 1. nadaljevanje
10.12. 1996	Učna delavnica - 2. nadaljevanje
20.12.1996	Slavnostna novoletna akademija

Informacije: Olga Nezman, Zdravstveni dom, Celje, Gregorčičeva 5, telefon: 063 - 434 - 408.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV KOPER

Februar	Začnimo dan prijetno	Zlatka Jambrovič Koprivec, prof.
Marec	O Mladostniku	Prof. dr. Martina Tomori
April	Zdrava prehrana	Ludvik Čeplak, dr. med.
Maj	Pohod na Žbevnico	vodja pohoda Olga Černe, vms
Junij	Družabno srečanje in ogled jame Vilenice	
September-	Uporaba laserske terapije pri operacijah v ortopediji	
Oktober-	Srečanje upokojenih medicinskih sester	
November	Ogled Moravskih toplic	
December	Občni zbor društva, prednovoletno srečanje	

Informacije : Miroslava Bažec, Srednja zdravstvena šola Piran, Bolniška 30, telefon : 066 - 73 - 823.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV KRANJ

Marec	Ogled bolnišnice Sežana s predstavitvijo speleoterapije
Maj	Izlet in udeležba na simpoziju Zbornice zdravstvene nege v Slovenj Gradcu
September	Seminar (tema še ni znana)
November	Proslava ob 40. letnici ustanovitve Društva medicinskih sester na Gorenjskem ter volilna skupščina

Informacije o programu: Ivana Hartman, Zdravstveni dom Škofja Loka telefon 064 - 634 - 634.

DELO ZBORNICE

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

18. in 19. 04 1996 v Ljubljani	okrogla miza: Medicinska sestra v različnih življenjskih obdobjih
25. 10. 1996 v Medijskih toplicah	Razvade in sindrom odvisnosti Avtogeni trening - skupine Rekreativne dejavnosti v obliki hribovskih pohodov Sodelovanje in udejstvovanje na področjih likovne, glasbene, literarne, fotografske umetnosti in ročnih del Ustanovitev oddelka zdravstvene nege v sklopu muzeja zdravstva na Slovenskem Zbiranje predlogov in izdelava bontona medicinske sestre Društveni izleti (2x , 1x podružnice, 1x upokojene medicinske sestre)

*Informacije: Jelka Mlakar, Klinični center, Kirurške službe , Ljubljana, Zaloška 2,
telefon 061 - 13 - 13 -123 int 29 - 84.*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

Strokovna srečanja potekajo vsak prvi četrtek v navedenem mesecu v prostorih Splošne bolnišnice
v Mariboru:

Februar	Vloga in naloge medicinske sestre v ambulantni za zdravljenje bolečine
Marec	Preprečevanje bolečin v hrbtenici v skrbi za lastno zdravje - 2.del
April	Predavanje na temo Svetovnega dneva zdravja
Maj	Strokovno srečanje na moto ICN
Junij	Astma in alergije
September	Strokovna ekskurzija
Oktober	Problemi žensk v fertilnem obdobju in v klimakteriju
November	Zdravstvena nega umirajočega
December	Novosti v kardiologiji

Informacije: Milica Lahe, Zdravstveni dom Maribor, Ulica talcev 5, telefon 062 - 227-111 int. 264

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVA GORICA

- DRUŠTVO načrtuje spomladansko in jesensko strokovno srečanje. Oktobra pripravlja letno srečanje in izlet upokojenih medicinskih sester. Decembra bo tradicionalno družabno srečanje članov društva.

Informacije: Irena Vidmar, Zdravstveni dom, Ajdovščina, telefon:065 - 61 - 184.

DELO ZBORNICE

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVO MESTO

Marec	Občni zbor Predavanje iz transfuziologije in krvodajalstva
April	Epruvetna zanositev Učinkovitost komunikacij znotraj negovalnega tima in z bolniki v Splošni bolnišnici Novo mesto - Slavica Krošelj Naumov, prof. zdr. vzgoje
Junij	Predstavitve dela v Domu starejših občanov - enota varstveno delovni center
Jesenski termini bodo objavljeni kasneje	Impotenca Ultrazvok jetrnih cist Stresi pri šolskem otroku

Informacije: Marija Gorenc, Zdravstveni dom, Novo mesto, telefon 068 - 322 - 124 int. 331.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV POMURJA

Januar	Udeležba na razstavi o srcu v Ljubljani
Februar	Proces zdravstvene nege v patronažnem varstvu Spremljanje težko bolnih in umirajočih
Marec	Enodnevni seminar o komunikaciji
April	Zasvojenost in vloga medicinske sester (Posvetilo svetovnemu dnevu zdravja)
Maj	Skupščina društva medicinskih sester Pomurja Osrednja proslava ob mednarodnem prazniku medicinskih sester v Slovenj Gradcu
November	Pomen komunikacije
December	Učna delavnica - komunikacija, reševanje konfliktov, življenjska uspešnost, skupinsko delo
Junij	Strokovna ekscurzija članov društva v Ingolstadt
September	Tečaj sproščanja
Oktober	Republiško srečanje upokojenih medicinskih sester
November	Predstavitve posebnega socialnega zavoda - Doma Lukavci

Informacije: Milka Kavaš, Bolnišnica Murska Sobota, telefon: 069 - 32 - 010.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV PTUJ - ORMOŽ

Marec	Od duševnega zdravja do duševne bolezni
Maj	Enodnevni izlet v planine

DELO ZBORNICE

Junij	Občni zbor Predavanje na temo Uporaba olj v prehrani
Oktober	Medsebojni odnosi, Reševanje konfliktnih situacij
December	Prednovoletno srečanje

Informacije: Verica Turk, Zdravstveni dom, Ptuj - telefon: 062- 772 - 901.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENJ GRADEC

23. 01. 1996 ob 13. uri v knjižnici otroškega oddelka SB Slovenj Gradec	Nega bolnika s stomo	Snežana Valcl, vms, specialist enerostomalni terapevt
24. 01. 1996 ob 13. uri v predavalnici ZD Ravne	Nega rane in novi obvezilni materiali firme Simpss	Ana Podhostnik
06. 02. 1996 ob 13. uri v knjižnici otroškega oddelka SB Slovenj Gradec	Negovalna skupina in komunikacije	Vera Štebe, prof. pedagog.
12. 03. 1996 ob 13. uri v knjižnici otroškega oddelka SB Slovenj Gradec	Mednarodno humanitarno pravo	Anica Vogel, vms
05. 04. 1996 ob 17. uri v hotelu Kompas Slovenj Gradec	Letna skupščina Pravilna drža hrbtenice	Petra Majcen, višja fizioterapevtka
10. 05. 1996	osrednja republiška proslava 12. maja Mednarodnega dneva medicinskih sester	
Junij Datum predavanja bo objavljen kasneje	Življenje z vesele plati	Zlata Jambrovič Koprivec, prof.
September	Dokumentacija v zdravstveni negi	Jana Spanžel, vms

DELO ZBORNICE

Datum predavanja bo objavljen kasneje	Negovalne diagnoze	Sandra Naka, vms
Oktober	Razmejitev del in nalog v zdravstveni negi	Bojana Zemljič, vms
Datum predavanja bo objavljen kasneje	Stroka zdravstvene nege kot samostojna služba	Jana Spanžel, vms
November	Prostovoljci in zdravstvena nega	Ana Perše, vms
Datum predavanja bo objavljen kasneje		
December	Človekove pravice in zdravstvena nega	Jana Spanžel, vms
Datum in kraj predavanj bosta javljena kasneje		

Program še ni dokončen, zato lahko pride tudi do sprememb.

*Informacije : Bojana Zemljič, Splošna bolnišnica, Slovenj Gradec, Ronkova 1
telefon: 0602- 41 - 031 int. 324.*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV VELENJE

	Seminarji bodo v Zdravstvenem domu Velenje.
	Seminar na temo Akupunktura
	Seminar na temo Govorne napake
	Učna delavnica : Medsebojni odnosi - 4X

Informacije: Jana Vrhovnik, Zdravstveni dom, Velenje - telefon: 063 - 856 - 711.

Strokovne sekcije

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

29. in 30. 03. 1996	Prostovoljne in dobrodelne dejavnosti
Novo mesto,	
11. 10. 1996	Problem adolescence

*Informacije: Novak Jožica ali Ljubica Glucks, Srednja zdravstvena šola,
Novo mesto, Šegova ul. 12, telefon: 068 - 25 - 207.*

DELO ZBORNICE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V MEDICINI DELA, PROMETA IN ŠPORTA

17.05. 1996 Ljubljana	Poklicni rak in vloga medicinske sestre pri oskrbi varovancev v medicini dela
--------------------------	---

18. 10. 1996 Ljubljana,	Tema: Medicinska sestra - manager v medicini dela, prometa in športa
----------------------------	--

Informacije: Nada Modic Harl, Zdravstveni dom, Maribor - telefon: 062 - 227 - 111.

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER BABIC

junij 1996 v Novem mestu	Strokovno srečanje: september 1996 v Kopru Teme in čas bosta določena kasneje.
-----------------------------	---

Informacije: Alenka Zega, Zdravstveni dom Ljubljana Vič, telefon: 061 - 12-61-666.

PNEVMOFTIZIOLOŠKA SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

25. in 26. 05. 1996 kraj bo določen kasneje	Astma Redna letna skupščina in praznovanje 20. obletnice obstoja strokovne sekcije
---	---

20. 09. 1996 - kraj bo določen kasneje	Sarkoidoza
--	------------

Informacije: Pavla Merše, Zdravstveni dom Šiška, Ljubljana, telefon: 061 - 18 -15 - 303

NEVROPSIHIATRIČNA SEKCIJA

27. 03. 1996 Zavod za duševno in živčno bolne v Hrastovcu	Shizofrenija danes, jutri - resničnost bolnih in strah zdravih Vodja seminarja: Radojka Kobentar telefon 061 485 - 451
--	--

24. 04. 1996 Ljubljana	Odprta vrata Vodja seminarja: Livio Kocina telefon 061 14 - 02 - 030
---------------------------	--

17., 18. in 19. 04 1996 Portorož	Spoznanja in izkušnje o razsežnosti skupine - intenzivni tridnevni teoretični in izkustveni program s področja komunikacije in skupinske dinamike Vodja programa: Marija Mrak telefon 061 - 14- 02 - 030
-------------------------------------	--

23. in 24. 05. 1996 Dobrna	Posvetovanje o teoriji in praksi zdravstvene nege, Ugotavljanje potreb varovancev po zdravstveni negi
-------------------------------	--

DELO ZBORNICE

9.,10. in 11.10. 1996 Portorož	Spoznanja in izkušnje o razsežnosti skupine - intenzivni tridnevni teoretični in izkustveni program s področja komunikacije in skupinske dinamike	Vodja programa: Marija Mrak
24. in 25.10. 1996 Bled	Sodelovanje v timu - nujnost da ali ne ?	

PEDIATRIČNA SEKCIJA

21. in 22. 03. 1996 Maribor	Proces zdravstvene nege, Kardiologija	
10. in 11. 10. 1996 Gozd Martuljek	Občni zbor - Zdravstvena nega novorojenčka	

*Informacije: Mojca Stojan ali Jožica Trstenjak, Splošna bolnišnica, Jesenice
telefon : 064 - 861 - 660 int. 318.*

SEKCIJA OPERACIJSKIH MEDICINSKIH SESTER

19. in 20. 04. 1996	Seminar iz ginekologije	
04.05.10.1996	Seminar iz onkologije	

*Informacije: Neva Papler, Onkološki inštitut, Ljubljana, Zaloška 2
telefon: 061 - 13-11-113 int 44 - 40 ali 45 - 42.*

OFTALMOLOŠKA SEKCIJA

24. 05. 1996 Nova Gorica	Seminar	
22. ali 29. 11. 1996 Ljubljana.	Jeršetovi dnevi	

*Informacije: Sonja Šinkovec, Očesna klinika, Klinični center, Ljubljana
telefon: 061 - 13 - 13 - 113 int. 43 - 50 ali 29 - 49.*

SEKCIJA PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER

Izvršni odbor strokovne sekcije je na svoji seji 7. 12. 1995 sprejel sklep: v letu 1996 se organizirata dva strokovna seminarja - en enodnevni in en dvodnevni in sicer v Prekmurju in v Ptuj. čas in strokovne teme bodo določene kasneje.

Informacije: Magda Berložnik, Zdravstveni dom, Celje, telefon: 063 - 434 - 301.

DELO ZBORNICE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER ZA ANESTEZIOLOGIJO, INTENZIVNO NEGO IN TERAPIJO TER TRANSFUZIOLOGIJO

10. in 11. 10 1996 Kraj bo določen kasneje.	Transfuziologija - novosti in naloge medicinske sestre
--	--

*Informacije: Irena Buček Hajdarevič, Inštitu za anesteziologijo Kliničnega centra,
Ljubljana, telefon: 061 - 13-13-113 int. 36 - 15.*

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SPLOŠNE MEDICINE

14. 03. 1996 CeljeTema	Sodobna zdravstvena nega pri oskrbi rane
06. 06. 1996 Šmarješke toplice	Bolezni lokomotornega aparata kot posledica sedanjega načina življenja

14. 11. 1996 Maribor	Diabetes
	Sodelovanje na seminarjih s sekcijo zdravnikov splošne medicine

*Informacije: Marta Falež, Zdravstveni dom - Splošna ambulanta Rače pri Mariboru
telefon: 062 - 608 - 296.*

SEKCIJA KIRURŠKIH MEDICINSKIH SESTER

19. in 20. 09. 1996 Murska sobota	Abdominalna kirurgija in vloga medicinske sestre, Travmatologija
--------------------------------------	--

Informacije: Greta Zver, Klinika za torakalno kirurgijo Klinični center - telefon: 061 - 317 - 582.

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ZDRAVILIŠKI DEJAVNOSTI

19. 04. 1996 Moravske toplice	Zdravljenje psorize v Moravskih toplicah
22. 11. 1996 Moravske toplice	Zdravljenje revmatizma mehkih delov

*Informacije: Jože Matjašec, Klimatsko zdravilišče Rakitna, Preserje
telefon: 061 - 650 - 050 ali 650 - 100.*

DELO ZBORNICE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI

08.03.1996	Novosti pri zdravljenju bolečine in v sistemskem zdravljenju
17. in 18. 10. 1996	Predstavitev specifičnih standardov onkološke zdravstvene nege

*Informacije: Olga Koblar ali Jožica Bostič Pavlovič, Onkološki inštitut, Ljubljana
telefon: 061 - 323 - 063 int. 46 - 20 ali 13 - 20 - 018.*

SEKCIJA ZA NEGO STOM

26. in 27. 09. 1996 Otočec	Vse o kolostomi
23. do 28.06. 1996 Izrael	Bienalni svetovni kongres enterostomalnih terapevtov Udeležba mednarodne delegatke Darinke Klemenc in nekaj enterostomalnih terapevtov

*Informacije: Marija Smolič ali Renata Batas, Zdravstveni dom Šiška, Ljubljana
telefon: 061 - 18 - 15 - 281 ali 18 - 15 - 277.*

SEKCIJA ENDOKRINOLOŠKIH MEDICINSKIH SESTER IN TEHNIKOV

15.,16. in 17. 03. 1996. Bohinj - Kompas hotel	Šolanje predavateljev za vikend šolo za sladkorne bolnike	
	Epidemiologija sladkorne bolezni	prim. dr. Miha Koselj
	Načini zdravstveno-vzgojnega izobraževanja	Majda Mori Lukančič - vms
	Prvi pogovor o prehrani	Majda Mori Lukančič, vms
	Vrste terapije, hipoglikemija	Milena Bohnec, vms
	Predstavitev dela z bolniki ob telesni aktivnosti	Majda Mori Lukančič, vms
	Pogovor o samokontroli	Darja Kržišnik, vms
	Kako bolniku predstavimo zaplete sladkorne bolezni	mag. Matjaž Vrtovec, dr. med.
	Poučevanje o diabetični nogi	Majda Mori Lukančič, vms
	Predstavitev začetne in nadaljevalne šole za diabetike	Majda Mori Lukančič, vms
31. 05. 1996, Koper	Strokovno srečanje z mednarodno udeležbo: Poučevanje v Sloveniji	
	Predstavitev dispanzerja za diabetike Koper	Mariela Daneu, vms
	Povezanost srednje zdravstvene šole in dispanzerja za diabetike	Karmen Gregorič Prodan, vms
	Poučevanje sladkornih bolnikov v dispanzerju za diabetike	Metka Mesec, dr. med.
	Sladkorna bolezen in diabetes	Marjeta Tomažin, dr. med.
	Sladkorna bolezen in nosečnost	mag. Karin Kanc, dr. med.
	Komunikacija	Vera Štebe, prof. pedagog.
	Prehrambena anamneza	Jože Lavrinec, vmt dietetik
	Mleko in mlečni izdelki	Robert Ferec, živ. tehnolog
	Edukatorki in njihovo delo v Sloveniji	Majda Mori Lukančič, vms

DELO ZBORNICE

	Vzgoja sladkornega bolnika	Betty Brackenridge, MS, RD, CDE
25. 11. 1996 Ljubljana	Strokovno srečanje: Vzgoja sladkornih bolnikov Priprava sladkornega bolnika na kirurški poseg Individualno obravnavanje v vzgoji sladkornih bolnikov Sladkorni bolnik in visok krvni tlak Predstavitev analoga insulina Predstavitev ankete Prevod in tisk didaktične igre za sladkorne bolnike	Marko Medvešek, dr. med. Milena Bohinec, vms prim. Miha Koselj, dr. med. Matej Mis, dr. med. Jože Lavrinec, vmt dietetik
<i>Informacije: Milena Bohinec ali Čerpnjak Ana, Klinični center, telefon 061 - 13 - 13 - 113 in 53 - 20 ; ali Majda Mori Lukančič 061 - 340 - 084.</i>		
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN TEHNIKOV ZA PODROČJE NEFROLOGIJE, DIALIZE IN TRANSPLANTACIJE		
30. 05. 1996 Ljubljana	Strokovno srečanje Psihološke posebnosti kroničnih dializnih bolnikov in postopki obravnave teh bolnikov Stresni faktorji pri zdravstvenih delavcih na hemodializi Etično-pravni vidiki v zdravstveni negi Pogledi malega dializnega centra na psiho kroničnih dializnih bolnikov in delo medicinskih sester v njih Zdravljenje hipertenzije pri dializnih bolnikih v programu nadomestnega zdravljenja Vloga medicinske sestre pri zdravljenju hipertenzije pri bolnikih v programu nadomestnega zdravljenja Pojavi alergijskih reakcij pri dializnih bolnikih med postopkom hemodialize	
maj ali junij 1996 Ljubljana	Strokovno srečanje Seminar s področja peritonealne dialize (CAPD, APD, IPD)	
26. 09. 1996 Kranjska gora,	Strokovno srečanje: Hiperparatiroidizem in zdravljenje pri bolnikih v programu nadomestnega zdravljenja Dietetni nasveti za bolnike z visokimi vrednostmi kalcija in fosfata Problematika dostopa do cirkulacije za hemodializo / A-V fistule in dializni katetri / Hepatitis C in problematika le-tega pri dializnih bolnikih Okrogla miza - Vloga medicinske sestre pri proučevanju širjenja hepatitisa C na dializnih oddelkih Priprava bolnika s končno odpovedjo ledvic za program nadomestnega zdravljenja	
<i>Informacije: Mirjana Čalič, Dializni center Kliničnega centra, Ljubljana telefon: 061 - 318 871 - ali Stojana Vrhovec telefon: 061 - 315 - 790.</i>		

DELO ZBORNICE

SEKCIJA ENDOSKOPSKIH MEDICINSKIH SESTER

11. in 12. 04. 1996 Bled - hotel Golf	Strokovno srečanje: Histeroskopske operacije Vloga medicinske sestre pri histeroskopskih operacijah Koristna izbira delovnega časa Proktološke preiskave Pomen kolonoskopije za kirurški poseg Zdravstvena nega bolnika pred preiskavo črevesja in po njej Helikobacter pylori Delo medicinskih sester v DC Bled Ogled diagnostičnega centra Bled	prof. dr. T. Tomažević Nives Lenasi, vms prof. M. Zaletel dr. I. Rauh mag. dr. B. Žakelj Z. Rebolj, vms mag. dr. B. Tepeš
jesenski termin Ljubljana Klinični center -	Funkcionalno izobraževanje za medicinske sestre v endoskopiji čas bo določen kasneje.	

*Informacije: Stanka Popovič, Gastrokirurgija, Klinični center, Ljubljana
telefon: 061 - 13 - 13 - 113, int. 26-77 ali 35-20*

SEKCIJA ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV IN MEDICINSKIH SESTER REŠEVALCEV

29. 02. 1996	Strokovno srečanje: Terapija s kisikom v predbolnišničnem okolju Kraj bo določen kasneje	
04. 04. 1996	Učna delavnica: Prepoznavanje motenj srčnega ritma Kraj bo določen kasneje	
30.05. 1996	Strokovno srečanje: Opekline kraj bo določen kasneje	
17. 10. 1996	Strokovno srečanje: Kardiopulmonalno oživljanje otroka kraj bo določen kasneje	
	Udeležba 2 članov strokovne sekcije na strokovnem izpopolnjevanju v tujini	
	Izvedba projekta »Intervencijsko vozilo«	

*Informacije: Andrej Fink, Reševalna postaja Ljubljana,
telefon: 061 - 13 - 27 - 245.*

DELO ZBORNICE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ZOBOZDRAVSTVU

marec ali april Ljubljana	Strokovno srečanje: medicinska sestra in zobozdravstvo
september ali oktober	Strokovno srečanje: medicinska sestra in zobozdravstvo Natančen čas, kraj in vsebine bodo objavljeni kasneje.

*Informacije: Milena Gliha, Stomatološka klinika Klinični center, Ljubljana
telefon: 061 - 13 - 13 - 113 int. 48 - 99 ali 42 - 55.*

SEKCIJA ŠTUDENTOV V ZDRAVSTVENI NEGI

Junij, julij in avgust - -	program mednarodnih izmenjav Srečanje Evropskega združenja študentov zdravstvene nege - Essen Srečanje Alpe - Jadran - Madžarska - september - oktober
Marec	Rane
April	tečaj osnov elektrokardiografije Obisk zdravstvene šole v Trstu Učne delavnice - Maribor
07. 04. 1996	Svetovni dan zdravja
26.06. 1996	Dan boja proti kajenju
01. 12. 1996	dan boja proti AIDS-u

*Informacije: Tomaž Pirih, Ljubljana, Visoka šola za zdravstvo
Monika Viher, Maribor, Visoka zdravstvena šola
Nataša Papež, Taborska 14, 61000 Ljubljana tel.: 061-152-13-17*

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V STERILIZACIJI

maj - junij 1996 Ljubljana	Strokovno srečanje: Plinska sterilizacija
-------------------------------	---

*Informacije: Eva Vrstovšek, Klinični center - centralna sterilizacija, Ljubljana
telefon: 061 - 13 - 18 - 323*

DELO ZBORNICE

HEMATOLOŠKA SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

april ali maj 1996	Strokovno srečanje: dvodnevno srečanje Zdravstvena nega odraslega bolnika in otroka pred presaditvijo kostnega mozga in po njej, Novosti pri presaditvi kostnega mozga
oktober ali november 1996	Strokovno srečanje: dvodnevno srečanje Načini ter posebnosti zdravljenja in zdravstvene nege odraslih bolnikov in otrok z obolenji krvi in krvotvornih organov

*Informacije: Marjana Božjak, Klinični center, Hematološka klinika, Ljubljana
telefon: 061 - 13 - 20 - 330.*

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V URGENTNI MEDICINI

26. do 29. 06. 1996 Portorož	Strokovno srečanje: - 3. mednarodni simpozij o urgentni medicini v sodelovanju s Slovenskim združenjem za urgentno medicino, z Evropskim združenjem za urgentno medicino in Sekcijo zdravstvenih tehnikov in medicinskih sester reševalcev Teme: Sprejem, triaža urgentnega bolnika, Zdravstvena nega nezvestnega bolnika, Analiza dejavnosti medicinske sestre v urgentni službi na Primorskem. Prikaz reanimacije in imobilizacije z sodobnimi pripomočki
oktober 1996 Zdravilišče Moravske toplice ali Radenci	Strokovno srečanje: , Tema: Analiza stanja dejavnosti medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v regiji

Informacije: Slavica Klančar, Klinični center, Ljubljana , telefon: 061 - 323 - 991.

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V DERMATOVENEROLOGIJI

12. in 13. 04. 1996 Maribor Atomske toplice	Strokovno srečanje: Luskavica Kronična bolezen in socialno medicinski problem Novosti v zdravljenju luskavice Zdravstvena nega bolnika z luskavico Fotokemoterapija in klimatsko zdravljenje Predstavitev Dermatološkega oddelka SB Maribor in otroškega oddelka Dermatološke klinike Ljubljana Predstavitev Društva psoriatikov Slovenije
november 1996 Ljubljana	Strokovno srečanje: Spolno prenosljive bolezni Epidemiologija spolno prenosljivih bolezni v Sloveniji

DELO ZBORNICE

	Novosti v diagnostiki in zdravljenju Prikaz dela ambulate za spolno prenosljive bolezni	
<i>Informacije: Ivanka Pupis, Dermatološka klinika, Klinični center, Ljubljana, telefon: 061 - 13 - 13 - 113 int. 42 - 82 ali 52 - 84.</i>		
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NA INTERNISTIČNO - INFEKTOLOŠKEM PODROČJU		
19. 04. 1996 Ljubljana	Ustanovni občni zbor in strokovno srečanje: Pomen in vloga interne medicine	Andrej Bručan, spec. akad. st. dr. med.
	Analiza in ocena stanja na področju zdravstvene nege internističnega bolnika	Erna Kos Grabnar, vms, Majda Šimenc, vms dipl. org. dela, Darinka Čarni Dobovišek, vms, Jožica Kladnik, vms
	Prikaz stanja na področju infektologije	
	Analiza in ocena stanja na področju zdravstvene nege infektološkega bolnika	Dragica Kuralt Štucin, vms, dipl. org. dela.
	Dokumentacija v zdravstveni negi; evidenca nepravilnosti in incidentov pri delu	Helena Kristan Peric, vms
	Predstavitev projekta »Lemon«	Bojana Filej, vms, dipl. org. dela
	Ishemična bolezen srca	
	Standardni negovalni plan bolnika s srčnim infarktom	Marija Bručan, vms
	Akutne črevesne infekcije	prim. Tatjana Lužnik Bufon, dr. med.
	Zdravstvena nega otroka in odraslega bolnika z akutno drisko	Vanda Grile, vms, Ljudmila Šipoš, vms.
	Strokovno srečanje: Celje,	
oktober ali november 1996	Negovalne diagnoze - Revmatološka obolenja Obolenja centralnega živčnega sistema in zdravstvena nega bolnikov s temi obolenji	
<i>Informacije: Erna Kos Grabnar ali Justi Japelj, Interna klinika, Klinični center, Ljubljana, telefon: 061 - 317 - 375 ali 310 - 462.</i>		

Jože MATJAŠEC

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ZDRAVILIŠKI DEJAVNOSTI

"Slovenska naravna zdravilišča so stopila iz anonimnosti", se je 20. maja 1983 v Rogaški Slatini zapisalo ob ustanovitvi sekcije njeni prvi predsednici, medicinski sestre Slivnik Štefki. Od 25.11.1994 je predsednik Jože Matjašec, višji medicinski tehnik iz MKZ Rakitna.

Listam po "fasciklu" in se skušam vživeti v zapise na porumenelem papirju (kaže se mi prispodoba s foto albumom, ko se ti ob starih fotografijah rišejo podobe iz mladosti). Nekaterih stanovskih kolegic iz teh časov ne poznam, pa vendar, z napisi mi pričarajo vse napore in prizadevanja naučiti vse in vsakogar izmenjavati svoje izkušnje, vse v korist bolnika-zdraviliškega gosta, "ki mora občutiti, da ga spoštujemo, da skrbimo zanj strokovno pravilno, da skrbimo za njegovo fizično in psihično počutje, dovoliti mu moramo, da v zdraviliščih in centrih za rehabilitacijo najde svoj mir, si odpočije in z novimi psihičnimi in fizičnimi močmi vstopi ponovno na delo" (ga. Slivnik Štefka - iz govora ob ustanovitvi sekcije).

Listam naprej in ugotavljam - kljub času, ki je bil lahko zaznamovan s stabilizacijo, je bila udeležba na strokovnih seminarjih še vedno velika. Vendar kmalu so sledila tudi suha leta in vse manj sta se cedila "mleko in med". Vse manjša udeležba na seminarjih in s tem vse manjši finančni dotok s koti-

Jože Matjašec

zacijami so privedli do razmišljanj, ali je obstoj sekcije sploh upravičen. Kljub vsem pomislekom je vedno prevladovala težnja posameznic/posameznikov, da bi s tem medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki so zaposleni v zdraviliški dejavnosti, veliko izgubili. Usahnili bi še tisti minimalni stiki in blokada informacij bi bila še večja.

Preden bom zapisal, kaj me dejansko teži, naj še naštejemo dosedanje predsednice sekcije:

Slivnik Štefka (Zdravilišče Rogaška Slatina),

Radičević Darja (Zdravilišče Radenci),
Križnik Mija (Zdravilišče Laško),
Marta Hren (ZRI Soča),
Anica Gomizelj (Zdravilišče Krka - Šmarješke
toplice).

Sedanje stanje ocenjujem takole: V telefonskih pogovorih z večino glavnih medicinskih sester v zdraviliščih izvem, da je večina zdravilišč ustanovljenih kot delniška družba. Torej gre za popolnoma profitne delovne organizacije. Zdravstvena služba je le del ponudbe na trgu, upoštevana in vrednotena le toliko, kolikor koristi donosu firme (oprostite izrazu). Zasedenost medicinskih sester je minimalna. Dovoljenje za obisk na strokovnem seminarju mora skozi težko proceduro (denarno in kadrovsko). Medicinske sestre si močno želijo izobraževanja in srečanj na seminarjih, toda v času, ki ga živimo, je to premalo. Vrednote sestrskega poklica so spremenili, žal tudi takšne, ki jim je medicinska sestra na delovnem mestu v veliko pomoč in brez katere pomoči ne morejo.

Zakaj se dogaja, da glavna medicinska sestra zdravilišča od predsednika sekcije ne dobi občasnih pisnih informacij in vabil za seminarje, še novoletnih čestitk ne, med tem, ko so te bile odposlane?

Ob vseh teh težavah naj navedem še eno: bodo določeni ukrepi ZZZS za nekatera zdravilišča tako usodni, da se bodo medicinske sestre našle na spisku zavoda za zaposlovanje?

Ob koncu zapisa še naslednje: uspehi se velikokrat rodijo ob vzponih in padcih. Kažejo se kot slikarju platno, ki ga briše in ponovno nanaša barve nanj, ko dvomi in se navdušuje, a ko je slika končana, ve, da je storil vse in je to najboljši možni izdelek. Slika sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zdraviliški dejavnosti še ni dokončana.

Maruša ŠOLAR

Prijetno druženje z mladimi kolegicami DMST-Ljubljana

Bil je dan pred martinovanjem, ko sta nas dva avtobusa popeljala proti Goriškim brdom. Vreme ni bilo preveč vzpodbudno za tak izlet, toda med nami ni manjkalo dobre volje. Vodila nas je g. Nada iz Kompassa, ki nam je pot popestrila s pripovedovanjem o pomembnostih krajev, mimo katerih smo se vozile. Bile smo tiho in z zanimanjem poslušale. Takoj, ko je utihnila, smo si imele že spet veliko povedati med seboj.

Prvi postanek je bil v Vipavskem križu, kjer stoji kapucinski samostan s cerkvijo. Pater nas je popeljal po prostorih in nam razlagal ter razkazoval. Potem nam je pokazal še grobnico Burbonov. Gospa Nada je k vsemu temu povedala še podrobnosti. Majhen kraj, pa toliko zanimivosti.

Potem smo nadaljevale pot do Nove gorice. Seveda nas je od vsega najbolj prevzela igralnica »Perla«. Enkratno doživetje je sprehod po teh prostorih in njeno predstavitev igralniške dejavnosti.

Od tod smo se odpeljale v grad »Dobrovo«, kjer so nas pričakovali. Že pred vhodom so nam ponudili vipavsko vino iz soda. Razpoloženje je med nami naraščalo. V samem gradu nas je čakalo dobro kosilo, kot se za te dni spodobi.

V dobrem razpoloženju smo pogrešale našo predsednico, go. Jelko Mlakar, ki nam je vse to pripravila. Med nami je odmevala pesem, ki družijo mlado in staro.

Bil je nepozaben izlet, ki smo ga upokojene medicinske sestre preživele z našimi mladimi kolegicami. Takih srečanj si še želimo.

Ivanka Pupis Škapin

Prvo strokovno srečanje in ustanovni občni zbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov dermatovenerologije

Bilo je jeseni leta 1993. Medicinske sestre Dermatološke klinike Ljubljana smo se, kot običajno, pred začetkom delovnega dne zbrale ob jutranji kavi. To je čas, ki ga izrabimo za izmenjavo novic in dogovor o vsakodnevnih nalogah. Neredko pa je to tudi čas novih zamisli. Tudi ideja o ustanovitvi sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Dermatovenerologije se je porodila prav ob sproščenem jutranjem klepetu.

Zamisel je padla na plodna tla, saj smo vsi že dalj časa čutili željo po tesnejši strokovni povezanosti. Ta je še posebno prihajala do izraza ob naključnih srečanjih medicinskih sester klinike s kolegicami dermatoloških oddelkov ostalih bolnišnic Slovenije, s katerimi smo se srečevale na strokovnih srečanjih, ki so jih pripravile druge sekcije.

Zamisli so sledile intenzivne priprave. Imenovan je bil iniciativni odbor, v katerem so sodelovale: Meta Tošič, Ivanka Pupis Škapin, Ana Kaučič in Justina Somrak. Kot predsednica iniciativnega odbora sem se večkrat srečala s Petro Kersnič, sekretarko ZZNS, ki mi je bila v vsestransko pomoč.

Predsedstvo Zbornice zdravstvene nege Slovenije je predlog in obrazložitev ustanovitve nove sekcije podprlo na seji dne 21.6.1995.

Na naslednjem, razširjenem sestanku Iniciativnega odbora je bil imenovan organizacijski odbor: Meta Tošič, Maruša Mrkelj, Martina Zupančič, Justina Somrak in Ivanka Pupis Škapin. Določili smo datum I. strokovnega srečanja in ustanovnega zbora, sprejet pa je bil tudi program.

Udeleženci in gosti 1. strokovnega srečanja medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov dermatovenerologije

Programi in vabila so nato romali na vse dermatološke oddelke slovenskih bolnišnic in v dermatološke ambulante zdravstvenih domov. Vabilo je veljalo tudi vsem ostalim kolegicam, ki bi jih program lahko zanimal (patronaža, splošna medicina). Pozabili pa nismo tudi na sponzorje.

Kljub slabemu vremenu, ki bi lahko upravičeno odvrnilo številne prijavitelce, smo nasmejanih obrazov pozdravljali udeležence, ki so 15. decembra 1995 povsem napolnili II. predavalnico Kliničnega centra v Ljubljani.

Uvodno zaskrbljenost in tremo so uspešno ublažili člani Godalnega kvarteta Slovenske filharmonije pod vodstvom gospoda Romana Leskovica in pozdravni nagovor predsednice ZZNS gospe Nane Domajnko, direktorice Dermatološke klinike

gospe dr. Marte Penko in predsednice Hematološke sekcije gospe Marjane Božjak.

Strokovni del srečanja je bil posvečen zdravljenju in negi golenske razjede. Za vsestranski in strokovno vrhunski prispevek sta poskrbela flebologa Dermatološke klinike Ljubljana, dr. Božo Fakin in as. dr. Boris Kralj. Z zanimivimi prispevki so sodelovale še nekatere predavateljice: Meta Tošič, glavna sestra Dermatološke klinike, je predstavila organizacijo dela na kliniki. Justina Somrak, višja medicinska sestra Dermatovenerološke klinike v Ljubljani in Majda Črgulj, višja medicinska sestra, Splošna bolnišnica Maribor, sta predstavili zdravstveno nego bolnika z golensko razjedo na Dermatovenerološki kliniki in Dermatološkem oddelku Splošne bolnišnice Maribor, Vanja Vilar, višja medicinska sestra, Travmatološka klinika Ljubljana, je predavala o idealnih pogojih celjenja ran. Justina Somrak je na koncu poročala o udeležbi na V. konferenci o obravnavi rane v Harrogatu, ki je potekala od 21.-24.11.1995. Vsi prispevki so vzpodbudili živahno razpravljanje.

V odmoru so si udeleženci ogledali razstavo in predstavitev pripomočkov in materialov za nego ran, ki so jih predstavile firme: Smith & Nephew, 3M, Sanolabor, Diafit MB in SimpS.

Strokovnemu delu je sledil občni zbor, na katerem smo izvolili izvršilni odbor sekcije.

Predsednica: Ivanka Pupis Škapin, višja medicinska sestra, Dermatovenerološka klinika Ljubljana

Podpredsednica: Maruša Markelj, višja medicinska sestra, Dermatovenerološka klinika Ljubljana

Tajnica: Meta Tošič, višja medicinska sestra, Dermatovenerološka klinika Ljubljana

Članica: Majda Črgulj, višja medicinska sestra, Dermatološki oddelek SB Maribor

Predavanje Mete Tošič, glavne medicinske sestre Dermatovenerološke klinike

Članica: Zdenka Špinder, zdravstveni tehnik, Dermatološki oddelek SB Maribor

Članica: Tatjana Leskošek, zdravstveni tehnik, Dermatološki oddelek SB Celje

Članica: Suzana Ambrož, višja medicinska sestra, Dermatološki oddelek SB Celje

Članica: Marija Pugelj, višja medicinska sestra, Dermatološki oddelek SB Novo mesto

Težko bi z besedami izrazila zadovoljstvo in prijetne občutke, ki so prevevali vse članice organizacijskega odbora ob koncu srečanja. Veseli nas, da nam je po vseh pripravah in naporih uspelo ustanoviti svojo sekcijo. Poleg znanih nalog naj služi tudi medsebojnemu spoznavanju in prijateljstvu. Zahvaljujemo se direktorici Dermatološke klinike gospe dr. Marti Penko za vso podporo in razumevanje. Iskrena hvala vsem predavateljem. Hvala vsem sponzorjem, tudi neimenovanim, predvsem pa firmi Smith & Nephew.

Organizacijo naslednjega srečanja smo zaupali kolegicam Dermatološkega oddelka Splošne bolnice Maribor. II. srečanje bo aprila 1996. Program bo objavljen v Utripu. Verjamemo, da bo tudi to tako zanimivo in dobro obiskano.

PREDSTAVLJAMO VAM SLOVENKO LETA 1995

dr. METKO KLEVIŠAR

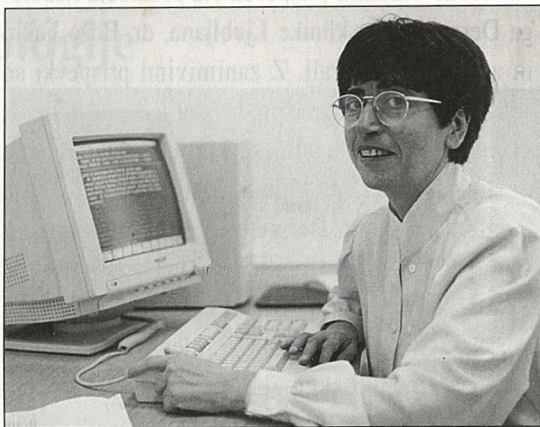
Za bralce Utripa je dr. Metka Klevišar postavila nekaj vprašanj Petra Kersnič.

Spoštovana dr. Metka Klevišar - dovolite mi, da Vam ob imenovanju za Slovenko leta 1995 iskreno in od srca čestitam in Vam prenesem čestitke svojih kolegic in kolegov.

Naše delo dobro poznate in to posebej s tiste strani ali pa na tisti strani življenjske knjige, ki jo medicinske sestre v življenju posameznika velikokrat pomagamo zapirati ali nemalokrat same zapiramo. Na drugi strani je delo medicinskih sester tesno povezano tudi s tistim dnem, ko se človek rodi in ko je medicinska sestra tista, ki odpre prvo stran njegove življenjske knjige. Kako gledate na poklic medicinske sestre in kaj menite o njenem delu?

“Na poklic medicinske sestre gledam z velikim spoštovanjem. Zdi se mi, da je medicinska sestra tista, ki med vsemi zdravstvenimi poklici lahko najbolj celostno pristopa k bolniku. Hkrati pa se mi zdi poklic medicinske sestre tudi zelo težaven poklic, saj prinaša s seboj velike fizične in psihične obremenitve. Želela bi, da bi bilo delo medicinske sestre tudi javno še bolj priznано in se ne bi tako pogosto skrivalo za delom zdravnika. Mislim pa tudi, da bi morale medicinske sestre same včasih bolj samozavestno gledati na svoje delo in same sebe bolj ceniti.”

Medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom so besede upanje, spoštovanje, hrepenenje, spodbujanje, hrabrenje, sočustvovanje, žalovanje, umiranje, bolečina, smrt in še bi jih lahko naštel, stalne spremljevalke vsakega dne in vsake noči. Kako in koliko smo si s temi besedami blizu ali daleč, je nedvomno odvisno od nas samih in od tega, koliko smo imeli priložnosti, da nas je kdo o tem poučil, nas utrdil ter nas pripravil sprejemanje teh besed. Na številnih seminarjih in predavanjih, ki ste jih imeli do sedaj, Vas

dr. Metka Klevišar

medicinske sestre sprašujejo za nasvete. Ali lahko poveste, katera so tista najpogostejša vprašanja, s katerimi se obračajo na Vas?

“Na naše seminarje za spremljanje umirajočih prihaja zelo veliko medicinskih sester, še posebno iz patronažne službe. Pri svojem delu se zelo konkretno srečujejo z bolnikom v najrazličnejših okoliščinah in z njegovo družino. Včasih se počutijo zelo same ob zelo velikih in težkih problemih. Zelo pogosta vprašanja, s katerimi prihajajo, so: Kako naj se približam bolniku, ki je hudo bolan, ki umira? Kaj naj mu rečem? Kaj naj rečem, kadar si želi bolnik od mene odgovorov na vprašanja, na katera bi mu moral odgovoriti zdravnik?, Kako naj ravnam z družino, ki je v stiski? Kako naj tolažim žalujoče, Kaj naj jim rečem? Kako bom sama kos stalnemu srečevanju z bolniki, ki umirajo? Pa še mnogo, mnogo drugih vprašanj.”

Vse svoje znanje, svoj čas in svojo ljubezen ste posvetili temu, da bi bila smrt kar najmanj boleča, najprej za tistega, ki se z njo srečuje, pa tudi za nje-

gove bližnje. Društvo Hospic, ki ste ga ustanovili v Sloveniji, deluje pod geslom »Ne dodajati življenju dni, temveč dnevu življenja«. V lanskem letu ste postali tudi predsednica Društva. Nam lahko na kratko predstavite namen in aktivnosti tega društva?

»Hospic je program celostne oskrbe umirajočega bolnika in njegove družine. Prvotno je beseda hospic pomenila zavetišče, gostišče. Sedaj pa ne predstavlja več v prvi vrsti hiše, kjer se skrbi za umirajoče, ampak življensko filozofijo, ki sprejema smrt kot del življenja. Po načelih programa hospic ti nikoli več ni treba reči, da se za umirajočega in njegovo družino ne da nič več narediti. V hospicu delajo ter za bolnika in njegovo družino skrbijo zdravniki, medicinske sestre, fizioterapevti, delovni terapevti, socialni delavci, duhovniki in številni prostovoljci različnih poklicev. Program hospica poteka predvsem tam, kjer so umirajoči bolniki: na bolnikovem domu, v bolnišnicah in domovih za stare.

Leta 1967 je bil v Londonu odprt prvi sodobni hospic. Od takrat se je hospic kot gibanje razširil po vsem svetu. Danes obstaja v 28 državah Evrope več kot 2000 programov, v ZDA pa 2100 programov.

Slovensko društvo Hospic je bilo ustanovljeno junija 1995. Njegovi prvi člani smo zdravniki, medicinske sestre, socialni delavci in drugi. Imamo predavanja in seminarje za svojce in zdravstveno osebje, nudimo individualno svetovanje svojcem, organiziramo skupine za samopomoč za žalujoče, prizadevamo si za odpravljanje tabujev in za bolj človeški odnos do umiranja in žalovanja v družbi.

Opažam, da številni zdravstveni delavci ne ločijo institucije hospica in negovalne bolnišnice. Prosila bi Vas, za pojasnilo.

Negovalna bolnišnica ni hospic, lahko pa vsebuje določene elemente hospica. Mislim, da je negovalna bolnišnica zelo potrebna, razumem pa jo tako, da je namenjena bolnikom, ki so zaključili aktivno zdravljenje v bolnišnici, niso pa še sposobni za domačo

oskrbo. Verjetno bodo bolniki v negovalni bolnišnici tudi umirali, tako kot umirajo povsod drugod ali morda malo več, toda ne večina. Mnogi se bodo vračali domov. Zdi se mi, da bo potrebno zelo dobro definirati namen negovalne bolnišnice, sicer bo iz tega nastal negovalni oddelek doma za stare. Prav tako se mi zdi potrebno v takšni bolnišnici zaposliti dovolj osebja, ki je pripravljeno v svoje normalno delo vključiti tudi dovolj pogovora in pa pomoč svojcem ter usposabljanje svojcev za oskrbo bolnika doma. Mislim tudi, da tega ne smemo prepuščati samo dobri volji posameznikov, ampak kot normalen sestavni del vključiti v strukturo in organizacijo bolnišnice. Hospic lahko služi kot model celostne oskrbe vsakega bolnika, ne samo umirajočega, in zdi se mi, da bi bilo tudi za negovalno bolnišnico zelo potrebno, da zajame bolnika celostno. Ni dovolj, da ima bolnik samo posteljo, hrano in nego - potrebuje mnogo več.

V nekem vašem intervjuju ste izdali enega od receptov za življenje - izjavili ste, da je življenje sestavljeno iz majhnih, drobnih stvari - ali bi nam lahko razkrili vsaj nekaj tistih, ki Vas in Vaše življenje osrečujejo?

»Življenje, ki ga živimo, je sestavljeno iz mnogih, mnogih drobnih stvari. Mislim, da je odvisno od tega, koliko jih vidimo, kako nanje gledamo. Isto stvar bo nekdo doživel z veseljem, drugemu ne bo nič pomenila. Včasih se razveselim koga, ki ga mimogrede srečam na stopnišču in pokramljam z njim nekaj besed, lepega sončnega dne ali včasih tudi dežja, lepe glasbe.... včasih se razveselim dobre ga kosila.... čisto navadnih, vsakdanjih stvari.

In na koncu mi zaupajte, kaj Vam pomeni naslov Slovenke leta.

»Priznanja sem bila seveda vesela. Ne razumem ga samo kot priznanje meni osebno, ampak kot priznanje vsem sodelavcem v Slovenskem društvu hospic. Hkrati pa se mi zdi to tudi priznanje vsem, ki se v

zdravstvu trudimo za celostno skrb za bolnika. Med čestitkami, ki sem jih ob podelitvi priznanja prejela, sem bila nadvse vesela pisma, ki so mi ga poslale medicinske sestre specialističnih ambulant Onkološkega inštituta in delavci zdravstvene administracije. Med drugim so napisali: "S svojim delovanjem ob umirajočem bolniku vzpodbujate tudi nas in

nam pri našem delu pomagata odkrivati nove poti in možnosti." Tako smo vsi povezani in si med seboj pomagamo. To je lepo!"

Zahvaljujem se vam za sodelovanje in vam želim veliko uspehov pri sestavljanju mozaika, ki mu pravimo življenje tukaj in danes, za sebe in za druge okoli sebe.

Metka KLEVIŠAR

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC

Zveseljem sporočamo vsem prijateljem in znancem, da se je Skupina za spremljanje hudo bolnih in umirajočih, ki je delovala od maja 1992, v juniju letos preoblikovala v samostojno SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC. Misel na to, da ustanovimo društvo, je že nekaj časa dozorevala.

Dokončno je dozorela ob seminarju gospe Helge Stratling-Tolle, ki smo ga v maju letos organizirali v Kliničnem centru.

Društvo si bo prizadevalo:

- v družbi razbijati predsodke v odnosu do hudo bolnih in umirajočih ter njihovih svojcev;
- ustvarjati med ljudmi miselnost, ki je umirajočim bolj naklonjena;
- pomagati svojcem pri spremljanju umirajočih;
- vplivati na ustanove, kjer ljudje umirajo, z namenom, da bodo lahko ljudje v njih bolj človeško umirali.

Zakaj smo izbrali ime hospic? Pri nas je beseda nova, po svetu pa je že zelo udomačen pojem. Hospic pomeni pribežališče, vendar ne predstavlja v prvi vrsti hiše, ampak življenjsko filozofijo, celostno skrb za umirajočega, ki vključuje vse njegove telesne, psihosocialne in duhovne potrebe - in sicer ne samo bolnika, ampak tudi njegove družine. Program hospic želi pomagati, da človek lahko čimbolj polno živi zadnji del svoje življenske poti, če se le da v krogu svoje družine. Seveda lahko veliko pomaga tudi društvo hospic, kadar so simptomi neobvladljivi ali kadar ni svojcev.

Slovensko društvo hospic je odprto za vse nove izzive. Zavedamo se, da moramo svoje delo prilagajati možnostim, ki jih imamo, in razmeram, kakršne so pri nas. Hodimo po poti majhnih korakov in uresničujemo to, kar moremo z ljudmi, ki se nam pridružijo, in s sredstvi, ki jih imamo.

Potrebujemo predvsem ljudi. Zato vabimo k sodelovanju vse, ki bi jih naše delo zanimalo!

Rojeni smo, da izrazimo vso lepoto življenja, ki je v nas.

Ni le v nekaterih od nas, je prav v vsakem. In ko dovolimo lastnemu življenju, da zasiže, damo nezavedno tudi drugim ljudem dovoljenje, da store enako.

Nelson Mandela

VOŠČILO

*Živeti - za kaj
verjeti - kaj
zaupati - čemu
biti odgovoren - pred kom.*

Elisabeth Lukas

*ŽELIMO VAM, DA BI V
PRIHAJAJOČEM LETU 1996
NAŠLI V SEBI ODGOVORE
NA TA VPRAŠANJA*

**SLOVENSKO DRUŠTVO
HOSPIC**

**Neubergerjeva 4
61000 Ljubljana**

IZ DRUŠTVENEGA ŽIVLJENJA

- Bolnikom iz oddaljenih krajev, ki so na zdrav-ljenju in diagnostičnih preiskavah, in njihovim spremljevalcem nudimo za kratkotrajno uporabo enosobno stanovanje v Ljubljani. O uporabi stanovanja se lahko dogovorite na sedežu društva.
- Farmacevtski tovarni Krka smo dali pobudo za izdelavo morfinskega preparata MST v obliki tablet, ki se dajejo na 8 do 12 ur in omogočajo avtonomnost bolnika.
- Organiziramo seminarje in predavanja. Pridemo, kamorkoli nas povabijo: v šole, domove za stare, zdravstvene domove, bolnišnice, krajevne skupnosti...
- Izdali smo zloženko z naslednjo vsebino: Kaj je hospic, temeljna načela hospica, kdo dela v hospicu, kje se hospic izvaja, hospic v svetu in v Sloveniji in predstavitev dela Slovenskega društva hospic. Zloženko lahko naročite na sedežu društva.

MESEČNA SREČANJA članov društva so v prostorih BETANIJE, Ciril-Metodov trg 7, Ljubljana.

Program:

- 16.1.1996 ob 16. uri: dr. Metka Pentek:
Dementni bolnik
- 13.2.1996 ob 16. uri: dr. Onja Tekavčič-Grad: O
žalovanju
- 12.3.1996 ob 16. uri: dr. Metka Klevišar:
Predstavitev knjige Andreas Heller, Kultura
umiranja
- 9.4.1996 ob 16. uri: Ingrid Russi, psih.: Smisel in
zadovoljstvo pri starih ljudeh

SEMINAR "SPREMLJANJE HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH"

bo v Ljubljani, v Domu upokojencev Center-Tabor, Tabor 10, Ljubljana, in sicer:

24.2.1996 od 9. do 17. ure in

9.3.1996 od 9. do 17. ure.

Zaradi omejenega števila udeležencev je potrebna predhodna prijava.

Seminarji izven Ljubljane bodo po dogovoru.

SEMINAR O POMOČI DRUŽINI UMIRAJOČEGA

bo 25.5.1996. Vodil ga bo Peter Fassler-Weibel, družinski terapevt iz Švice. Podrobnejši program bo objavljen. Pred koncem leta bo v slovenščini izšla njegova knjiga BLIZU V TEŽKEM ČASU, o pomoči družini umirajočega in žalujočim.

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ ŽALUJOČIM

Smrt ljubljene osebe je ena najtežjih življenjskih preizkušenj. Žalujoči potrebuje veliko razumevanja in pomoči, da se spet znajde v življenju. Če želite izmenjati svoje izkušnje z ljudmi, ki doživljajo podobno kot Vi, Vas vabimo v skupino za samopomoč žalujočim.

Skupina se srečuje vsako drugo in četrto sredo v mesecu od 17. do 18.30 v klubskih prostorih Doma upokojencev Tabor, Tabor 10, Ljubljana. Predhodne prijave niso potrebne.

Prvo srečanje skupine bo 13.3.1996

Slovensko društvo HOSPIC

“Pomemben si, ker si ti ti,
pomemben si
do zadnjega trenutka
svojega življenja
in naredili bomo vse,
ne le da boš
lahko umrl mirne smrti,
temveč tudi,
da boš živel,
dokler ne umreš.”

*Cicely Saunders,
ustanoviteljica prvega sodobnega hospica*

Kaj je hospic?

Hospic je program celostne oskrbe umirajočega bolnika in njegove družine.

Namen programa je doseči najboljšo možno kvaliteto življenja umirajočega in njegove družine.

Prvotno je beseda hospic pomenila zavetišče, pribežališče. Sedaj pa ne predstavlja več v prvi vrsti hiše, kjer se skrbi za umirajoče, ampak življensko filozofijo, ki sprejema smrt kot del življenja in je naklonjena umirajočim.

Po načelih programa hospic ti nikoli več ni treba reči, da se za umirajočega in njegovo družino ne da nič več narediti.

Načela programa hospic

spoštuje življenje in sprejema umiranje
e kot naravno dogajanje,
smrti niti ne zavlačuje niti ne pospešuje,
skrbi za lajšanje bolečine in drugih
bolezenskih znakov,
bolniku nudi psihološko, socialno
in duhovno oporo,

z različnimi oblikami pomoči omogoča bolniku
polno in dostojanstveno življenje,
pomaga bolnikovi družini med boleznijo ter po
smrti v času žalovanja,
pomaga oblikovati razmere, da bi čim več ljudi
lahko umiralo tam, kjer si želijo.

Kdo dela v hospicu?

V hospicu delajo ter za bolnike skrbijo: zdravniki,
medicinske sestre, fizioterapevti, socialni delavci,
duhovniki, in številni prostovoljci različnih poklicev.

Kje poteka program hospica?

Program hospica poteka predvsem tam,
kjer so umirajoči bolniki: na bolnikovem domu,
v bolnišnicah in domovih za stare.
Posebni programi se odvijajo v hišah hospica in v
dnevnih centrih. V teh ustanovah poteka poleg skrbi
za umirajoče tudi skrb in spremljanje žalujočih,
raziskovalna dejavnost ter izobraževanje
in izpopolnjevanje strokovnega osebja,
prostovoljcev in svojcev.

Hospic v svetu

Leta 1967 je bil v Londonu odprt prvi sodobni hospic. Od takrat se je hospic kot gibanje razširil po vsem svetu. Danes obstaja v 28 državah Evrope več kot 2000 programov, v ZDA 2100 programov.

Slovensko društvo hospic

izvaja predavanja, seminarje za svojce, prostovoljce
in zdravstveno osebje,
svojem nudi individualno svetovanje,
organizira skupine za samopomoč za žalujoče,
prizadeva si za odpravljanje tabujev in za bolj
človeški odnos do umiranja in žalovanja v družbi,
sodeluje s podobnimi organizacijami v svetu.

Janja AHČIN

Medicinska sestra in hospic

Pred osmimi leti sem kot zdravnica prvič spremljala mlado, umirajočo ženo in mater treh otrok na terenu. Bila sem brez izkušenj in brez znanja o spremljanju umirajočih in družine. Nisem vedela, kaj naj rečem in kako naj ravnam. Zaradi te stiske in še mnogih, ki so tej sledile, sem se leta 1992 vključila v Skupino za spremljanje hudo bolnih in umirajočih, ki se je junija 1995 preoblikovala v Slovensko društvo hospic. To društvo je nosilec programa hospic v Sloveniji.

Beseda hospic je v Sloveniji še precej neznana. Hospic ni hiralnica, ni negovalna bolnišnica, ni samo hiša, je program oziroma način celostne oskrbe umirajočega bolnika in njegove družine. Namen programa je doseči največjo možno kvaliteto življenja umirajočega in družine. Kvaliteta življenja je največja takrat, ko se dejansko stanje in želje bolnika in družine ujemajo. Program hospic upošteva telesne, psihosocialne in osnovne potrebe bolnika do zadnjega trenutka življenja, pri družini pa v času spremljanja in žalovanja.

Temeljna načela programa hospic so:

- dodajati življenje dnevom, ne dneve življenju (kvaliteta življenja),
- spoštuje življenje in sprejema smrt kot naravno dogajanje,
- partnerski odnos med bolnikom, družino in strokovnim osebjem,
- bolnik je učitelj (individualen pristop),
- smrti niti ne zavlačuje niti ne pospešuje (nazogastrične sonde, I.V. infuzije, reanimacija so pri terminalnem bolniku neetični ukrepi),
- dobra simptomatska terapija s poudarkom na protibolečinski terapiji,
- timska celostna obravnava bolnika in družine (vsi člani tima so enakovredni),
- pomoč družini v času žalovanja.

Ta program se izvaja na bolnikoven domu, v bolnišnicah in v domovih za ostarele.

Ideja hospic je najbolj oživila in se začela širiti po svetu, ko je dr. Cicely Saunders, ki je najprej delala kot medicinska sestra, leta 1967 ustanovila prvi moderni hospic sv. Krištofa v Londonu. V Evropi izvajajo program hospic v 28 državah (tudi v Sloveniji, a še brez hiše.

Z dr. Metko Klevišar sva avgusta 1995 obiskali tri hospice v ZDA, kjer so začeli s tem programom leta 1974. Glavni pobudnik tega programa v ZDA so bile medicinske sestre in družine bolnikov. Oboji so doživeli največje stiske ob umirajočih bolnikih na terenu. Sedaj je v ZDA 2100 programov hospic s 53 hišami, ki letno oskrbijo 300.000 umirajočih in njihovih družin.

Kriteriji za sprejem bolnika v program hospic so:

- terminalna faza bolezni (prognoza v mesecih), ne glede na diagnozo,
- lokalna priпадnost bolnika,
- bolnik, njegova družina in osebni zdravnik se strinja z vključitvijo v ta program.

Temelj njihovega dela je timska oskrba bolnikov na domu. Imajo specializirane skupine za pomoč na domu, ki so strokovni partner patронаžni sestri in osebnemu zdravniku, v skupini je negovalka, medicinska sestra z dvoletno specializacijo iz paliativne oskrbe, socialni delavec, osnovni koordinator, ki ni nujno duhovnik, in prostovoljec. Medicinske sestre zelo dobro obvladajo simptomatsko terapijo, uporabo ortopedskih pripomočkov in načela paliativne oskrbe. V programu hospic so tudi specializirane skupine za bolnike z aidom, za spremljanje otrok, za spremljanje bolnikov v domovih za ostarele. Pomembno vlogo v programu imajo prostovoljci, ki opravijo dodatne izobraževalne programe. Če je družina z bolnikom preobremenjena, bolnika lahko vozijo v dnevni center (za nekaj ur dnevno). Če postanejo simptomi doma neobvladljivi ali da si družina odpočije, sprejmejo bolnika v hišo hospic. Povprečna ležalna doba tam je kratka (9 dni), 75% bolnikov tam umre, 25% se vrne domov. O bolniku na raportu poroča medicinska sestra, ki preživi največ časa z bolnikom. Zelo skrbijo za stalno izobraževanje, za ure-

jene odnose v timu in za to, da medicinske sestre niso preobremenjene (obvezen odmor med delom, dopust, dovolj veliko število medicinskih sester).

Pogosto si ljudje predstavljajo, da je hiša hospic kraj žalosti in obupa, vendar je res prav nasprotno. To so hiše življenja in upanja, že samo okolje je svetlo in domače; velika okna s pogledom na vrt, osebni predmeti bolnika v sobi, hrana po želji, poskrbljeno je za bolnikovo intimnost. Vrata so vedno odprta za svojce, ki lahko pomagajo pri negi, lahko pri bolniku tudi prespijo. Življenje poteka brez nepotrebnih agresivnih preiskav. Vedno je vodilno vprašanje, kaj je najboljše za bolnika. Bolnikom je na voljo fizioterapija, izrazna terapija (glasbena in umetnostna), delovna terapija. Česar bolnik ne more izraziti z besedo, lahko izrazi z risbo. Velik poudarek je na neverbalni komunikaciji: telesni dotik "koža na kožo", pogled iz oči v oči, izraz obraza, barva glasu, na voljo imajo posebno sobo, kjer se medicinska sestra lahko v miru pogovori s svojci. Družino spremljajo tudi v času žalovanja. Na voljo so skupine za samopomoč za žalujoče.

V program hospic niso vključeni ubogi ljudje, ki čakajo na smrt. V tem programu je vsak bolnik cenjen in ima ob sebi spočito medicinsko sestro, ki nosi na rami dovolj znanja iz paliativne oskrbe, roki pa ima prosti za spremljanje.

Pred kratkim mi je medicinska sestra rekla: "lažje grem k bolniku, ki je bil operiran zaradi vnetja slepiča, kot k bolniku, ki umira zaradi raka." Namen programa hospic je, da bi z znanjem iz paliativne oskrbe z manj strahu pristopili k postelji umirajočega bolnika, da ne bi nikoli rekli, da se za umirajočega ne da nič več narediti, da bi zmogli govoriti resnico, da bi znali poslušati, prenašati bolnikovo jezo in depresijo, da bi razumeli, da je kvaliteta življenja tisto, kar ima bolnik za kvaliteto življenja.

Občudujem vse medicinske sestre v Sloveniji, ki kljub temu, da delajo tri nedelje in deset noči mesečno, zmorejo delati po načelih hospica. In takih medicinskih sester ni malo, ki vedo, da, ko je čas življenja omejen, je pomembna kvaliteta življenja. **Takrat ni pomembno samo za bolnika nekaj storiti, potrebno je biti z njim.**

PRAVICE UMIRAJOČIH

Imam pravico:

1. Da z menoj ravnajo kot s človeškim bitjem vse do zadnjega diha.
2. Da upam ne glede na spremembo in intenziteto upanja.
3. Da z menoj upajo tisti, ki me negujejo.
4. Da morem svobodno izpovedati svoj nemir pred smrtjo, ki je na pragu.
5. Da soodločam glede zdravljenja.
6. Da me zdravi strokovno osebje, čeprav je vsem jasno, da umiram.
7. Da ne umrem osamljen.
8. Da mi lajšajo bolečine.
9. Da mi na vprašanja iskreno odgovarjajo.
10. Da me nihče ne slepi.
11. Da mi drugi pomagajo, da bi jaz in moji najbližji sprejeli mojo smrt.
12. Da umrem mirno in dostojno človeka.
13. Da ohranim svojo osebnost in me nihče ne obtožuje, ker ne soglaša z mojim stališčem.
14. Da smem pri umiranju izpovedati svojo versko prepričanje in prejeti, kar mi daje vera.
15. Da mojemu telesu po smrti izkazujejo dolžno spoštovanje.
16. Da me negujejo strokovne in občutljive osebe, ki bodo razumele vse moje želje, da bom lahko pomirjeno zrl smrti v oči.

*"The Dying person's Bill of Rights," adopted
by the General Assembly of the United
Nations, 1975.*

Ga. Darja Cibic, Svetovalka ministra za področje zdravstvene nege, nam je prijazno posredovala informacijo o vsebinah predmeta **ZDRAVSTVENA NEGA** iz programa za strokovni izpit, ki ga višje medicinske sestre in višji zdravstveni tehniki - pripravniki opravljajo na Ministrstvu za zdravstvo:

POKLICNO PODROČJE: ZDRAVSTVENA NEGA CILJI PREVERJANJA

S preverjanjem znanja ugotoviti, ali je pripravek sposoben humano, odgovorno, kritično, kreativno in samostojno opravljati dela in naloge višje medicinske sestre (delovati na področju zdravstvene nege).

VSEBINA

- Pomen zdravja za posameznika, skupnost in družbo.
- Odgovornost za lastno zdravje in za zdravje drugih.
- Pomen zdravstvene nege kot integralnega dela zdravstvenega varstva.
- Filozofija zdravstvene nege in profesionalna etika.
- Temeljna teorija zdravstvene nege.
- Vloga medicinske sestre v negovalnem in zdravstvenem timu.
- Sodoben metodološki pristop v zdravstveni negi.
- Lastnosti in načela procesa zdravstvene nege.

- Ocenjevanje psihičnega, fizičnega in socialnega stanja varovanca z vidika zdravstvene nege (načini ocenjevanja), negovalna anamneza.
- Negovalna diagnoza (izvor pojma, pomen, oblikovanje).
- Strokovno komuniciranje.
- Cilji v zdravstveni negi (lastnosti, oblikovanje).
- Načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje uspešnosti in učinkovitosti zdravstvene nege.
- Pomen kontinuitete v zdravstveni negi.
- Obvladovanje in zagotavljanje kakovosti zdravstvene nege.
- Standardi v zdravstveni negi.
- Dokumentiranje zdravstvene nege.
- Tehnike, postopki in tehnološki elementi zdravstvene nege.
- Zdravstvena nega varovancev v različnih obdobjih življenja.
- Zdravstvena nega bolnika z obolenji posameznih organov in organskih sistemov.
- Preprečevanje intrahospitalnih infekcij.
- Organizacija zdravstvene nege.

LITERATURA

Bauer B. Hill S. Načrtovanje zdravstvene nege in postopki - pot v mentalno zdravje, prevod M. Phole, "Skriptarna" SŠTP Ljubljana

Bohinc M. Cibic D. Teorija zdravstvene nege. Ljubljana: Didakta, 1994

Budassi Sheehy S. Emergency Nursing - Principles and Practice Mosby Comp; 1992

Critical care nursing, skupina avtorjev, W.B. Saunders Comp 1993

Dolgoročni program razvoja zdravstvene nege. Razširjeni strokovni kolegij zdravstvene nege.

Ljubljana: Obzor Zdrav. Nege 1994; 28:

Dovečer F. s sodelavci. Strokovna navodila za zdravljenje in zdravstveno nego bolnika na domu. Zdrav Var 1993; 32: Suppl 1

Dragaš A Z. Preprečevanje infekcij v zdravniških ordinacijah. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1993

Dragaš A Z. Priročnik za preprečevanje bolnišničnih infekcij za zdravnike in medicinske sestre. Ljubljana: Medicinska fakulteta, Univerza Edvarda Kardelja, Inštitut za mikrobiologijo, 1984

Filej B. Management v zdravstveni negi, Zdrav Obzor 1992; 26: 291-297

Filej B. Zdravstvena nega v dispanzerski dejavnosti, Zdrav Obzor 1991; 25: 207-16

Fučkar G. Proces zdravstvene njege. Zagreb: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1993.

Golmajer J. Dispanzer in dispanzerska metoda dela. Zdrav Var 1986; 25: 278-89

Golmajer J. Dispanzer v osnovnem zdravstvenem varstvu in splošni medicini. Zdrav Var 1978; 25: 435-40

Hoyer S. Zdravstvena nega otroka. Ljubljana: Tehnična založba Slovenije, 1994

Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Ljubljana: Zbornica zdravstvene nege Slovenije, 1994.

International Council of Nurses (ICN - mednarodna sestrška organizacija). Prev. Maribor: Kolaborativni center SZO, 1991

Fc Farland G K. Negovalne diagnoze - Uvod v študij negovalnih diagnoz: prevod NANDA diagnoz. Maribor: Kolaborativni center SZO za primarno zdravstveno nego, 1993

Ministrstvo za zdravstvo Republike Slovenije. Plan zdravstvenega varstva Republike Slovenije do leta 2000 - priloge. Ljubljana: ministrstvo 1993

Mohar P. Temelji medicinske etike in deontologije. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1993

Plozza L. Psihosomatski bolnik v splošni ambulanti. Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1994

Požarnik H. Kako ohranimo duševno zdravje. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1978

Proces zdravstvene nege. 2. izd. Maribor: Kolaborativni center SZO, 1993

Razširjeni strokovni kolegij zdravstvene nege. Razmejitev zdravstvene nege. Ljubljana: Obzor Zdrav nege 1993; 27: 1-13

Salvage J. Nove usmeritve v razvoju zdravstvene nege. Maribor: Kolaborativni center, 1995

Sekavčnik T. Zdravstvena nega II. Načrtovanje zdravstvene nege za bolnika z nalezljivimi boleznimi. Ljubljana: Višja šola za zdravstvene delavce, 1992

Skoberne M. Zdravstvena nega nosečnice, porodnice in otročnice. Ljubljana: Višja šola za zdravstvene delavce, 1988

Šušteršič O. Vloga patronažne medicinske sestre pri varstvu starostnika na domu. V: Star človek in družina: Učna delavnica, posvečena 25. obletnici Gerontološkega društva Slovenije. Brdo pri Kranju, 1994; 110-15

Trček J. Komuniciranje. Ljubljana: Didakta, 1994.

Velepich M. Pavlovič-Bostič J. Zbornik predavanj s področja onkologije za višje medicinske sestre. Onkološki inštitut, 1994.

Vuga S. Vizija in strategija dolgoročnega razvoja stroke zdravstvene nege. Ljubljana: Obzor Zdrav Nege, 1994; 28; 133-136

Vuga S. s sodelavci. Proces zdravstvene nege v patronažnem varstvu. Ljubljana: Zdrav Var 1988; 27: Suppl 3

Petra KERSNIC

Decemberske zgodbe

Tisti, ki prebirate Utrip od prve do zadnje strani, ste morda v prvi letošnji številki opazili, da ni bilo »poročila iz arhiva«.

Priznati moram, da me je decembrska časovna stiska takorekoč stisnila. Še posebej zato, ker to ni obveza ali domača naloga, sem jo brez slabe vesti »prešpricala«, sama sebi pa rekla - februarja naprej.

Zadnji teden decembra, še posebej pa zadnji dan leta, sem sklenila, da bom rubriko v februarju poimenovala - decembrske zgobe. To, kar sem doživela, se sicer ne piše v arhivske zapise, prepričana pa sem, da se na tak ali podoben način ali drugače »skozi ljudski glas« ustvarja lik poklica medicinske sestre.

Sem velik zagovornik opisa dejanj in oseb, vendar bom tokrat zavestno zamolčala kraj in institucije, o katerih bom pisala.

K pisanju me je vodila želja, da zgodbe dobijo sporočilno moč.

1. zgodba - 13. december

Na ta dan sva v zgodnjih jutranjih urah s kolegico obiskali knjižnico, v kateri sva želeli pregledati nekaj revij, knjig in strokovnih člankov. Sreča je bila na najini strani kar celi dve uri - prijazen knjižničar se nama je, kljub temu, da je bilo kar nekaj obiskovalcev, v celoti posvetil in nama pomagal z nasveti in iskanjem literature. S kolegico sva v zadnjih dveh letih imeli opravke skoraj v vseh ljubljanskih knjižnicah, zato je bila primerjava in točkovanje knjižničarjev najinemu današnjemu knjižničarju v veliko prednost. Ko sva izbrali tisto, kar sva želeli v izposoj, je prišel na vrsto vpis. Po knjižničarjevem nasvetu se je vpisala le ena in to

pot je bila na vrsti moja kolegica. Vpis je potekal po običajnem vprašalniku in ob rubriki poklic se je naš pogovor ustavil. Na izjavo, da sva po poklicu medicinski sestri, je gospod spremenil izraz in sredi dopoldneva, po prijaznem in spoštljivem sodelovanju, v enem dihalnem zamahu povedal, da o medicinskih sestrah nima niti ene same lepe besede. Z njimi se srečuje v domu upokojencev, kjer obiskuje svojo mamo. V eni sapi je povedal, da medicinske sestre nimajo niti osnovne kulture - pravzaprav nobene in da sploh ne znajo delati z ljudmi. Na najino prigovarjanje, da vsi le niso enaki in da je morda srečal nekaj neprijaznih, ki niti niso medicinske sestre - je poudaril: »Seveda so. To so tiste v plavih uniformah, one druge v zelenih so strežnice.«

Nekajminutno prepričevanje o temu, da so v vsakem poklicu dobri in boljši in ne vsi enaki in samo slabi, ni rodilo sadov. Naasprotno - razšli smo se s preprostim nasvetom najinega knjižničarja, da naj z ljudmi delajo tisti, ki to znajo in ki se znajo prilagajati svojim bolnikom in da si to stari ljudje nenazadnje tudi zaslužijo.

Nama je ostal grenek okus ocene po meri njegove izkušnje. Upam, da bom ob naslednjem obisku, ko bom odnesla izposojene knjige nazaj, lahko zapisala, da se je zgodba obrnila nam in našemu poklicu v prid.

2. zgodba - 31. december

Sneg je neusmiljeno naletaval in obljubljal sanjsko belo silvestrsko noč. Okoli sedme ure zvečer smo se z avtomobilom po polžje premikali skozi zasneženo mesto. Preko radijskih valov je napovedovalec posredoval številne čestitke in najboljše želje ob prihajajočem letu. Radijski novinar je posredoval tudi sporočilo medicinske sestre, ki je radijskim poslušalcem sporočila, da ne bo silvestrovala doma, temveč na dežurnem mestu, kjer

bodo priredili disko in se vsi imeli prav lepo. Vse na cestah pa je malo za šalo malo za res pozvala k previdnosti, da ne bi del noči preživel z njimi.

Je res pa ni res. Zopet možna ocena po meri izjave, ki ni bila sama po sebi zlonamerna. In take odmeve sem tudi doživela. »Pa še reci kakšno o težavnosti tvojega poklica« - taki in podobni so bili očitki mojih znancev, jaz pa sem branila ugled, ki je bil nezavedno s tako izjavo porušen v sekundi.

Kot že mnogokrat se mi ponovno zastavlja vprašanja, ki v preteklem letu niso bila redkost na naših srečanjih.

Kdo bo poskrbel za ugled našega poklica?

Kako doseči, da bodo tudi varovanci zaznali težavnost našega poklica?

Odgovori na obe vprašanji in še veliko podobnih vprašanj so enostavni. Vendar se moramo zavedati, da za to obstajajo načini in metode, ki se jih moramo posluževati vsi, ki delamo na tem področju. Poskrbeti moramo, da bo ugled našega poklica tako trden, da nam slučajne, nepremišljene izjave ne bodo podrle tistega, kar so medicinske sestre gradile in postavljale več let ali desetletja.

S povečano pozornostjo, ki jo bomo namenili našim varovancem na vsakem delovnem mestu in ob vsakem delovnem času, in ko bodo varovanci naši zavezniki, lahko računamo tudi na večjo uspešnost pri vrednotenju našega dela in doseganju višjih ciljev, kot je ugled poklica.

Tedaj - čeprav čisto na koncu, lahko celo pomislimo na to, da podpora ob stavki delavcev v zdravstveni negi s strani varovancev ne bi smela izostati.

Kaj pa Vi pravite na to? Imate tudi Vi decembrske, januarske, februarске ali zgodbe vsakega meseca nekega leta? Če jih imate, pišite in pomagajte, da se preko Vaših zgodb kaj naučimo za jutrišnji dan!

Simon FELBAR

Čutil sem naklonjenost

Kaj pravzaprav je naklonjenost? Kdaj pravzaprav lahko govorimo o naklonjenosti? Mislim, da je to stvar vsakega posameznika, njegove osebnosti, odvisna pač od dojemanja dogodkov ali stvari, ker bo kdo ob kakšni prijetni malenkosti sočloveka čutil naklonjenost, drugemu se bo to zdelo nekaj vsakdanjega, tretji bo morda celo jezen oziroma razočaran zaradi tega. Ljudje si postavimo določen cilj in ponavadi ne odstopamo od njega. Zbližamo se z ljudmi, postanemo prijatelji. Pomagamo drug drugemu, dostikrat pomagati tudi nočemo, ker smo slabe volje, ker se nam enostavno ne da. Vendar smo takšni, da tistemu ne povemo po pravici, zakaj mu nočemo pomagati, zakaj se mu nočemo posvetiti. Izgovarjamo se na vse načine, mu obrnemo hrbet, le da se izognemo pomoči, vzroka za to pa navadno nimamo.

Dostikrat se zgodi, da sami potrebujemo pomoč, želimo, da bi se nam nekdo posvetil. Pričakujemo recimo tudi to, da se nekdo odpove svojemu delu, prostemu času. Ob tem pa mislimo le nase. Pravzaprav pričakujemo več, kot smo pripravljeni dajati. V sebi ne znamo vzpostaviti tehtnice - na eni strani zahtevamo pomoč, ki jo pričakujemo od soljudi, na drugi strani pa so naši občutki, to, kar smo sposobni dajati. Če se nam ne ugodijo smo užaljeni in rinemo v blato nekoga po krivici.

Sam imam rad, če mi kdo priskoči na pomoč, če mi kdo pomaga v stiski. To mi zelo pomaga pri delu in v zasebnem življenju, ko recimo česa ne znam narediti in čakam na nasvet sodelavca ali pa svojca. Takrat čutim, da komu ni vseeno, ali bom kaj naredil sam (ali pa nič), pač pa mi pomaga s svojimi izkušnjami.

Mislim, da ponavadi pričakujemo več, kot nam kdo nudi. Moramo biti strpni in včasih komu posvetiti dosti večjo naklonjenost, da nam jo bo vsaj v polovični meri vrnil. Žal smo že vsi »avtomatizirani« in se ne zmenimo za pomoč oziroma čustva drugih, ampak gledamo le nase, na svojo korist.

Marjan SLAPŠAK

Biti star: kje in kako?!

Biti star: kje in kako? Pravzaprav težko vprašanje. Zame že. Drugo leto bom star 30 let. Nekaj let že imam za sabo, upam pa, da še veliko pred seboj.

O starosti pravzaprav ne razmišljam veliko. Tudi pogovorov o tej temi ni prav veliko. S starši, prijatelji in znanci se o tej temi ne pogovarjam nikoli. Verjetno nas je strah ali pa nam je neprijetno misliti tako daleč naprej. Meni je.

O starosti pa razmišljam v službi, bolj neosebno. Delam v domu upokoencev. In tam živijo starejši, ki jih mučijo razne telesne in duševne bolezni. Da bi bil v njihovi koži? Misel me mori. Da bi imel revmo, artritis, slabo srce, bil inkontinenten in za povrh še dementen. To je gotovo temnejša stran starosti, ki se je vsak boji. Jaz tudi! S takimi starostniki delam in jim pomagam. Večina ljudi starost povezuje s podobnimi stvarmi.

Ampak obstaja tudi svetlejša stran starosti. Ni treba v službo, več časa imaš zase, družino, vnuke, prijatelje, počneš pač stvari, ki te najbolj veselijo. Moja želja (verjetno ne samo moja) je, da ostanem kolikor - toliko telesno in umsko čil, da bom doma, skrbel zase in za druge.

In če ne! Če me čaka malo temnejša stran starosti?

Vem, da obstajajo domovi, kjer pomagajo starejšim, bolnim, ki ne morejo skrbeti zase. In tisti, ki se v domu vživijo, se tam počutijo čisto dobro.

To, kar sem napisal, mi je teoretično jasno. Kaj pa bo, ko bo ta teorija v mojem primeru postala resničnost?

Stvar mi je v trenutku oddaljena in popolnoma nejasna.

Biti star: kje in kako? Za tridesetletnika, ki se s tem še nikoli ni obremenjeval, precej čudno osebno vprašanje.

P.S. Vprašajte me čez 30 ali 40 let, vam bom kaj več in tudi kaj bolj konkretnega povedal.

Andreja REBERNIK

Nisem mislila tako

Svojo prvo »temeljno lekcijo« o odnosu do osebe z duševno motnjo sem dobila na samem začetku svojega dela v psihiatrični bolnišnici.

Zgodilo se je na sprejemnem moškem oddelku, kjer sem si zelo močno in skoraj že na vrat na nos prizadevala približati mlajšemu bolniku, ki niti slučajno ni kazal kakršne koli želje po pogovoru. Izven bolnišnice bi se zaprti osebi približala na veliko bolj taktičen in čuten način, k njemu pa sem pristopila že kar ofenzivno, s plazom vprašanj o njegovem osebnem življenju, kot da mi je bolnik, ker se nahaja v naši bolnišnici, samoumevno dolžan odpreti knjigo svojega življenja. Lahko si predstavljate, da je bila reakcija na takšno pokroviteljsko in nasilno vdiranje v njegovo zasebno življenje zelo burna. Ni mi težko priznati, da me je dogodek pretresel od nog do glave in me porinil v popolno

RAZMIŠLJANJA

praznino, saj je pomenil samo kapljico čez rob ob nizu dogodkov ter začetnih soočanj s psihiatrijo in njenimi uporabniki. In to je dobro, čeprav še vedno ne odrešujoče. Toda moja pot se je takrat šele začela. Vsak dan so mi bolniki vedno znova popolnoma preprosto in jasno, neizpodbitno in neizrekljivo dokazovali, do kod segajo meje moje prave strpnosti in sprejemanja drugačnosti. Vsem tem bolnikom sem na takšen ali drugačen način sicer pokazala ali dejala, »oprostite nisem mislila tako«, vendar pa menim, da so omenjene napake produkt

nečesa veliko večjega, pomenijo nepozornost do tega, kar nam strmi v obraz - naša brezobraznost.

In počasi, vendar zelo jasno sem doumela, da družba kot celota na vseh svojih strukturalnih ravneh ohranja meje in proizvaja razločke med »normalnostjo« in »norostjo«. Vzpodbuja ignoriranja nečesa, za kar vsi vedo, da obstaja, vendar le neke na robu življenja. Zato tudi lokacija ter zastarelost zgradb psihiatrične bolnišnice nista naključji, in tudi to vemo vsi, temveč pripadata celoti odnosov in dejanj, ki zavedno in nezavedno drugačnost potiskajo v margino.

PISMA BRALCEV

Teodora ČIČ

Uredniškemu odboru revije UTRIP

Dragi kolegice!
rada bi vam povedala

UTRIP

Kako izjemna za življenje beseda je utrip.

Utrip srca,
utrip družine
utrip okolja in vesolja,
utrip, ki veje v tebi in v meni,
utrip, ki dajem ga in ga dobivam,
utrip srca, ki zamre - ko umiram.

Ko sem prejela zadnjo revijo UTRIP, sem razmišljala ob branju, kako začetim vedno znova ob tej reviji, da sem bila in sem v bistvu še vedno medicinska sestra.

Hvala Vam in lep prisrčen pozdrav!

Antonija SEDONJA

KREPITEV ZDRAVJA STAROSTNIKOV

Projekt Krepitev zdravja starostnikov, ki ga načrtujemo v Bolnišnici M. Sobota, je za zdravstvene delavce zelo zahtevna in odgovorna naloga.

Projekta smo se lotili z ugotavljanjem intelektualnih, čustvenih, konotivnih in funkcionalnih izgub ter znižanega stresnega praga pri obravnavani populaciji in na osnovi zbranih točk oblikovali - plan nege.

Ker pa je komunikacija za delo s to populacijo izredno pomembna, je bilo treba najprej poglobiti znanje, da bi lahko oblikovali strategijo učenja veščin, ki si jih - morajo starostniki ponovno pridobiti.

Tako smo s projektom kandidirali na razpis za sofinanciranje, ki ga je ZZSZ objavil v Ur. l. 35/94 dne 17.6.1994. Naš projekt je dobil finančno podporo. Zato smo lahko izvedli dve učni delavnici za vodilne medicinske sestre in sicer prvo na temo: Učinkovita komunikacija in drugo na temo: Učinkovita komunikacija s starejšo populacijo z obvladovanjem stresnih situacij in konfliktov.

Šele obogateni s temi znanji smo se lahko bolj poglobljeno lotili nalog v zastavljenem projektu.

Starejši bolniki pridejo v bolnišnico navadno z zelo nizkimi sposobnostmi za adaptiranje na nove okoliščine, zato ni realno od njih pričakovati kar takojšnjo pripravljenost za terapevtsko učenje in komunikacijo.

Pomembno pa je, da takega varovanca postopno prepričamo, da mu želimo pomagati ter okrepiti njegov notranji lok kontrole, njegov občutek osebne moči. Zato motivacija temelji na »občutku osebne kontrole«.

Vsaka stopnica pri graditvi in utrjevanju interakcije med pacientom in rehabilitacijskim timom mora biti načrtovana in dokumentirana. »Kontrolni list« je potreben zato, da preprečimo nepotrebno »drsenje nazaj« oziroma izgubo nedavno obvladanih spretnosti.

Motivacija je temeljni kamen, na katerem pričnemo graditi geriatrično rehabilitacijo za določen čas, za en dan na primer doseči, da se vzdržuje potek ponovno naučenih veščin in sposobnosti do ravni, kot jo omogoča varovančevo motivacijsko stanje.

Če je motivacijo možno doseči in vzdrževati tudi pri vseh članih rehabilitacijskega tima, se razvije vez zaupanja. Tako nastane »primarno žarišče aktivnosti« za nadaljnje interakcije z namenom:

- da se dvigne potek veščin,
- da se razvijejo nove spretnosti,
- da se dvigne motivacija do stopnje, ko varovanec sodeluje pri rehabilitaciji za vse življenje.

To je zlasti pomembno v našem času, ko starostniki visokih let niso več nobena redkost, saj se povprečna življenjska doba daljša.

Mnogo je načinov za razvijanje zaupanja, ki je nujno v nakazanem terapevtskem okolju. Eden od njih je povečanje pozornosti na pacientov osebni stil učenja. Navadno se ne zavedamo niti svojega stila učenja, kaj šele, da bi ugotovili varovančevega, kar se potem odraža tudi v slabem komuniciranju. Za neuspeh velikokrat krivimo paciente, ki pač so »stari« ali »telesno in psihično onemogli«. V resnici pa imamo opraviti z našo pomanjkljivo in neprilagojeno komunikacijo.

Nevrolingvistično programiranje pa nam omogoča, da prepoznamo svoj komunikacijski stil, prav tako tudi varovančevega. Če starostniku informacija ni posredovana v stilu, ki ustreza njemu, bo reagiral z zmedenostjo in nemirom, namesto z razumevanjem; kakor če bi se srečali dve ladji v temi.

Vez zaupanja, ki je rezultat dobrega komuniciranja, je »terapevtski klub«, ki odpre pacientovo zmož-

nost za udeležbo v lastnem programu zdravstvene nege.

Bolnik, ki čuti vez zaupanja s terapevtom in terapevtskim timom, se odloči, da bo sodeloval in prispeval lastno energijo in se trudil za vzajemno usklajevanje ciljev in zanj pomembnih funkcionalnih aktivnosti in navad, povezanih s samovrednotenjem in samooskrbovanjem.

Vsaakega posameznika moramo sprejeti takšnega, kakršen je, in mu mora biti tudi dovoljeno in omogočeno, da se takšen, kot je, razvija naprej.

Mashe Feldenkrais je ob neki priložnosti dejal svojim študentom, da je razlika med človeškim in nečloveškim v občutku radovednosti. Problem staranja je v sedenju brez radovednosti.

Ko se kdo obnaša senilno, moramo poleg drugih aktivnosti spremeniti tudi naše komuniciranje. V tej fleksibilnosti je naša moč, da izgubljeno okolje našim starejšim spet povrnemo. Sicer škode ne utrpijo samo sami, ampak tudi mi, ker smo jih zgubili, saj smo jih sprejeli in označili kot senilneže, ne pa kot realne ljudi.

Ponovno se moramo dokopati do spoznanj, da je človek večplastno bitje, kar je sodobna civilizacija zanemarila, in da komunikacija v nas samih poteka na različnih ravneh povezovanja preteklih, sedanjih in prihodnjih občutij. Zato nam samo poznavanje raznih tehnik ne prinese take komunikacije, kot jo potrebuje-mo.

Sami v sebi moramo prebuditi tisto, kar je zaspalo, a je pomembno za življenje. Zlasti naš podzavestni del, ki je pri komunikaciji zelo aktiven, le da se tega ne zavedamo. In ravno ta podzavestni del prinaša prava sporočila, na katera se lahko zanesemo. Naučiti se moramo sprostiti naše potenciale, ki so zablokirani.

Učenje strategije komunikacije je Elizabeth Dickinson ponazorila takole:

» Kaj te glede staranja vznemirja?«

» *Da se nehaš učiti.*«

» Zakaj te to vznemirja«

» *Ker, če se nehaš učiti, zakaj potem živiš?«!*

» Ali pravite, da je življenje učenje?«

» *Da, mogoče. Ali pa je učenje življenje?«*

» Ali verjameš v to?«

» *Da.*«

» Kaj te potem glede staranja vznemirja?«

» *Nehaš se učiti.*«

» Ali verjameš v to?«

Če je vaš odgovor »ne«, se nadaljuje z znanstvenimi pristopi, če je »da«, je vse končano.

Lahko si privoščimo različne predsodke, ampak diskriminiranja staranja si nihče od nas ne sme privoščiti.

Znebiti se moramo strahu pred staranjem in ugotoviti resnične potrebe varavancev, ter dovoliti, da se tej enkratni osebi uresničijo pričakovanja.

V tej luči je zdravstvena nega videna kot neizkoriščena potencialna zmogljivost, ki hoče ustvariti novo vrednost.

Sodobna družba je dojela, da je zaradi namnoženih vsestranskih konfliktnih faktorjev potreben temeljit obrat nazaj k človeku in to k celostnemu pogledu na človeka. Zato se tudi ne sprašujemo več, kaj lahko družba naredi za nas, marveč se vprašajmo, kaj lahko mi storimo zanjo, za svobodo človeštva in njegove vrednote, da sodobni človek ne bo več zadovoljeval svojih psihičnih potreb le na materialen način in da ne bo naš »ostareli ata«, ko mu je uplahneta produktivnost, izgubil na svoji osebni vrednosti.

Aktivnosti v tej smeri se moramo lotiti takoj, temeljito in brez odlašanja da bo še sedaj živeča generacija občutila sadove teh vrednot in naših prizadevanj za ohranitev večje kvalitete življenja.

SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZA URGENTNO MEDICINO - SZUM

v sodelovanju z

EUROPEAN RESUSCITATION COUNCIL,

EUROPEAN SOCIETY FOR EMERGENCY MEDICINE,

**SEKCIJO MED. SESTER IN ZDR. TEHNIKOV URGENTNE MEDICINE in SEKCIJO
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV - REŠEVALCEV SLOVENIJE**

organizira in vabi na

3. MEDNARODNI SIMPOZIJ O URGENTNI MEDICINI

26. - 29. junij 1996

GRAND HOTEL EMONA- kongresni center PORTOROŽ

SIMPOZIJ JE NAMENJEN zdravnikom, medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki se pri svojem delu srečujejo s problemi urgentne medicine ali se želijo na tem področju dodatno izobraziti in praktično usposobiti.. Organizator želi poudariti pomen timskega dela na področju urgentne medicine. Del predavanj bo skupnih, ostala bodo potekala ločeno v dveh dvoranih. Predavanja tujih predavateljev bodo prevajana. Število mest je omejeno.

KOTIZACIJA znaša za vplačila do vključno 31.5.1996 18.000 SIT (pripravniki 16.000 SIT), po tem datumu in na recepciji pa 22.000 SIT (pripravniki 18.000 SIT). Za člane omenjenih sekcij Zbornice zdravstvene nege je kotizacija še za 2.000 SIT nižja. Znesek nakažite na ŽR SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA ZA URGENTNO MEDICINO pri Agenciji za plačilni promet št. 50103-678-000-0703721 z obveznim pripisom »Urgentna medicina 96«.

KOTIZACIJA ZAGOTAVLJA udeležbo na predavanjih, zbornik prispevkov, okrepiča med odmori ter udeležbo na sprejemu s koktejlom na slavnostni večerji.

PRIJAVNICO, ki je priložena, izpolnite in jo čimprej pošljite na naslov:

Slovensko združenje za urgentno medicino - SZUM, Klinični center, Interne klinike Zaloška, tajništvo, Zaloška 7, 61105 Ljubljana. Prijavnice lahko fotokopirate. K prijavnici priložite fotokopijo potrdila o vplačilu kotizacije!

PRAKTIČNO USPOSABLJANJE za oživljanje in imobilizacijo poškodb hrbtenice z novjšimi pripomočki bo organizirano 29. junija 1996. Prijavnina za ta del programa znaša 7.000 SIT in se bo vplačevala ob registraciji na recepciji simpozija. Kandidati morajo že na prijavnici označiti, da se želijo udeležiti praktičnega usposabljanja. Ker je število mest omejeno, bo organizator upošteval vrstni red prijavljanja.

OTVORITVENI KOKTEJL bo v sredo, 26. junija 1996 ob 20. uri. **SLAVNOSTNA VEČERJA S PLESOM** bo v četrtek, 27. junija 1996. Udeležba je vključena v kotizacijo.

PROGRAM ZA MEDICINSKE SESTRE IN ZDRAVSTVENE TEHNIKE - TEMATSKI OKVIRI:

Četrtek, 27.6.1996 dopoldan: Nenadna smrt - skupno vabljen tuje uvodno predavanje

Sprejem, triaža in oddaja bolnika v urgentni službi

Popoldan: Zaščita medicinske sestre in zdr. tehnika pred okužbami in poškodbami v urgentni službi;

Komunikacije v urgentni dejavnosti

Petek, 28.6.1996 dopoldan: Analiza stanja v urgentni sestrski dejavnosti primorske regije

popoldan Nega nezvestnega bolnika: Proste teme in zanimivi primeri iz prakse; Nezvest - skupna predavanja za zdravnike in medicinske sestre

Sobota, 29.6.1996 Praktično usposabljanje za reanimacijo in imobilizacijo s sodobnimi pripomočki

PROGRAM ZA ZDRAVNIKE - TEMATSKI OKVIRI:

Četrtek, 27.6.1996 dopoldan: Nenadna smrt - vabljen tuje uvodno predavanje Teme iz urgentne medicine - vabljen predavanja

popoldan Reanimacija - vabljen predavanja

Petek, 28.6.1996 dopoldan: Motnje srčnega ritma; Poškodbe otrok

popoldan: Analgezija in sedacija v urgentni medicini; Nezvest - skupna predavanja za vse udeležence

Sobota, 29.6.1996 Praktično usposabljanje za reanimacijo in imobilizacijo s sodobnimi pripomočki

VABILO K SODELOVANJU:

v okviru objavljenih tematskih področij lahko sodelujete s svojimi prispevki. Rezervirani so tudi termini za PROSTE TEME, kjer lahko predstavite zanimive primere ali spoznanja iz prakse. Izvlečke (abstrakte), napisane na eni strani formata A4 in opremljene z natančnim imenom ter službenim in domačim naslovom avtorja (tudi tel. in fax) oziroma prvega izmed več avtorjev, pošljite najkasneje do 15. marca 1996 na naslov SZUM. Avtorji bodo obveščeni o izboru. Prejeli bodo navodila za pripravo dokončnih prispevkov, za katere je dokončni rok prispetja 30. april 1996.

Izbrani prispevki bodo predstavljeni v obliki predavanj in objavljeni v knjigi URGENTNA MEDICINA - IZBRANA POGLAVJA II, ki bo izšla ob simpoziju.

SREČANJA DOMA

PROGRAMSKI ODBOR ZA SESTRSKI DEL SREČANJA: Slavica Klančar, Andrej Fink, Andrej Bručan, Melanija Plančak, Janez Kramar, Majda Cotič.

PRENOČIŠČA: Hoteli Bernardin, Obala 2, 66320 Portorož, rezervacije na tel. 066/475-5106 ali na fax 066/75-491. Okvirne cene prenočišč v DEM:

Hotel Vile Park: nočitev z zajtrkom 40,00 (1/2) in 54,00 (1/1).

Hotel Bernardin: polpenzion 69,00-73,00 (1/2) in 85,00-89,00 (1/1). Nočitev z zajtrkom: 15 DEM manj.

Grand Hotel Emona: polpenzion 98,00-113,00 (1/2) in 116,00-131,00 (1/1). Nočitev z zajtrkom: 18 DEM manj.

Priporočamo čimprejšnje rezervacije!

DODATNE INFORMACIJE glede prijav in plačil: gospa Maja Strajnar ali gospa Irena Petrič, SZUM, Klinični center, Interne klinike Zaloška, Tajništvo, Zaloška 7, 61105 Ljubljana, tel.: 061/317-375, 302-544; fax.: 061/302-455, 302-544.

DODATNE STROKOVNE INFORMACIJE: Gospa Slavica Klančar Klinični center Ljubljana, IPP - Internistična prva pomoč, Zaloška 7, tel. 061/323-991, fax 061/302-544, ali gospod ANDREJ FINK, Reševalna postaja Ljubljana, Zaloška 25, tel. 061/132-7245, fax 061/132-7331.

PRIJAVNICA ZA 3. MEDNARODNI SIMPOZIJ O URGENTNI MEDICINI - JUNIJ 1996

Ime in priimek: _____

Datum rojstva: _____ Kraj rojstva: _____

Član sekcije MS in ZT urgentne medicine: ☐ DA ☐ NE

Član sekcije ZT - reševalcev ☐ DA ☐ NE

Strokovni naziv: VNMS med. sestra/zdr. tehnik ZT-reševalec /drugo: _____

Naslov doma: _____ Telefon doma: _____

Institucija (organizacija): Naslov: _____

Telefon: _____ Fax: _____ Podpis: _____

Prijavljam se za: program za zdravnike; program za med. sestre in zdr. tehnike

Datum vplačila kotizacije: Znesek plačane kotizacije:

Prijavljam se za praktično usposabljanje: ☐ DA ☐ NE

(doplačilo 7.000 SIT ob registraciji, število mest je omejeno)

Prijavnico skupaj s fotokopijo potrdila o vplačilu kotizacije čimprej pošljite an naslov SZUM in si zagotovite mesto. Slovensko združenje za urgentno medicino, Klinični center, Interne klinike Zaloška, tajništvo, Zaloška 7, 61105 Ljubljana

Prvo obvestilo

VIII. strokovni seminar Endoskopske sekcije

11. in 12. april 1996, v hotelu Golf na Bledu.

Naslovi predavanj:

- Histeroskopske operacije, prof. dr. T. Tomažević
- Vloga medicinske sestre pri histeroskopskih operacijah, N. Lernasi, VMS
- Koristna izraba delovnega časa, prof. dr. M. Zaletel
- Proktološke preiskave, dr. I. Rauch
- Pomen koloskopije za kirurški poseg, mag. dr. B. Žakelj
- Zdravstvena nega bolnika pred preiskavo črevesja in po njej, Z. Rebolj, VMS
- Helikobacter pylori, mag. dr. B. Tepeš
- Organizacija dela medicinske sestre na oddelku v DC Bled, L. Žumer, VMS
- Ogled Diagnostičnega centra Bled
- Minimalno invazivni način zdravljenja prostate, prim. Marko Stanonik

SREČANJE ENDOSKOPSKIH SESTER SLOVENIJE

PARK HOTEL Bled, 11./12. april 1996

HOTELSKA PRIJAVNICA

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: Telefax: _____

Datum prihoda: _____ Datum odhoda: _____

Rezervirati želim (obkrožite ustrezno): A. enoposteljno sobo B. dvoposteljno sobo
(ki jo bom delil-a z _____)

Cene na osebo na dan (v DEM) so naslednje:	v enoposteljni sobi	v dvoposteljni sobi
nočitev z zajtrkom:	80.-	60.-
polpenzion:	92.-	72.-
polni penzion:	112.-	92.-

Prosimo, da sobo rezervirate najkasneje do 25. marca 1996 na naslov:
PARK HOTEL BLED (PRODAJNA SLUŽBA) C. SVOBODE 15, BLED,
tel.: 064 741 590, fax: 064 741 588,

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI

VABI

na 18. strokovni seminar,

ki bo v petek, dne 8. marca 1996 na Onkološkem inštitutu Ljubljana,

stavba C, predavalnica.

Začetek ob 9. uri.

Tema:

NOVOSTI:

- V SISTEMSKEM ZDRAVLJENJU

- PRI ZDRAVLJENJU KRONIČNE BOLEČINE

PROGRAM:

9.00

Otvoritev seminarja

Novosti v sistemskeem zdravljenju

doc. dr. B. Štabuc

Zdravstvena nega bolnikov, ki prejemajo nova zdravila

Brigita Skela-Savič, VMS

11.00 - 11.15

ODMOR

Sodobno zdravljenje z opijatnimi analgetiki pri kronični rakavi bolečini

prim. dr. Drago Ažman

Vloga medicinske sestre pri sodobnem zdravljenju bolečine

Mira Logonder, VMS

Izkušnje medicinske sestre pri zdravstveni negi bolnikov s kronično

bolečino, ki imajo raka v ORL področju

Branka Senič, VMS

14.00

ZAKLJUČEK

Predsednica sekcije

Olga Koblar

SREČANJA DOMA

Inštitut za biomedicinsko informatiko v sodelovanju z Izobraževalnim timom za računalništvo Medicinske fakultete in Kliničnega centra že šesto leto organizira računalniško usposabljanje predvsem za zdravstvene delavce.

Inštitut za biomedicinsko informatiko Medicinske fakultete

Izobraževalni tim MF in KC za računalništvo

razpisujeta

URNIK RAČUNALNIŠKEGA USPOSABLJANJA

marec - junij 96

Uvod v računalništvo in osnove WINDOWS (15 ur) 19.700SIT

- 1) 4. - 8. marca od 7. do 10. ure
- 2) 6., 8., 13. - 15. marca od 14. do 17. ure
- 3) 15., 16., 18., 19., 22. aprila od 7. do 10. ure
- 4) 7., 8., 10., 13., 14. maja od 15. do 18. ure
- 5) 27. - 31. maja od 7. do 10. ure
- 6) 17. - 21. junija od 7. do 10. ure

WINDOWS 95 (15 ur) 19.700SIT

- 1) 4., 5., 9., 11., 12. aprila od 7. do 10. ure
- 2) 10. - 14. junija od 10. do 13. ure

WORD za WINDOWS - začetni (15 ur) 19.700SIT

- 1) 4. - 8. marca od 10. do 13. ure
- 2) 11. - 15. marca od 7. do 10. ure
- 3) 26., 28., 29. marca, 1., 2. aprila od 7. do 10. ure
- 4) 20. - 24. maja od 13. do 16. ure
- 5) 10. - 14. junija od 7. do 10. ure
- 6) 17. - 21. junija od 13. do 16. ure

WORD za WINDOWS - nadaljevalni (15 ur, 19.700SIT

- 1) 18., 19., 21., 22., 25. marca od 7. do 10. ure

Access (15 ur) 19.700SIT

- 1) 7., 9., 10., 13., 14. maja od 7. do 10. ure

Quattro Pro (15 ur) 19.700SIT

- 1) 12. - 15., 19. marca od 10. do 13. ure

EXCEL za WINDOWS (15 ur, 19.700SIT

- 1) 30., 31. maja, 3. - 5. junija od 14. do 17. ure

Dostop do mrežnih storitev IBMI-MF (9 ur) 15.400SIT

- 1) 27. - 29. maja od 13. do 16. ure

SREČANJA DOMA

Uvod v storitve globalnih omrežij (9 ur) 15.400SIT

1) 12., 15., 16. aprila od 10. do 13. ure

Internet in njegove storitve (9 ur) 15.400SIT

1) 13., 14., 17. maja od 10. do 13. ure

Delo z zbirko MEDLINE (15 ur) 24.800SIT

1) 20. do 24. maja od 10. do 13. ure

Delo z zbirko TOXLINE (6 ur) 10.400SIT

1) 1., 2. aprila od 10. do 13. ure

Delo z zbirko Science Citation Index (4 ure) 6.800SIT

1) 26. marca od 10. do 14. ure

Delo z zbirko Current Contents (4 ure) 6.800SIT

1) 5. aprila od 10. do 14. ure

Delo z zbirko Computerised Clinical Information System (4 ure) 6.800SIT

1) 23. aprila od 10. do 14. ure

Delo z zbirko Scientific American Medicine (3 ure) 4.900SIT

1) 6. junija od 12. do 16. ure

Temelji biostatistike ob uporabi programa SOLO (15 ur) 24.800SIT

1) 27. do 31. maja od 10. do 13. ure

Vsi tečajji bodo potekali v računalnici Inštituta za biomedicinsko informatiko. Izpolnjene prijavnice pošljite na naslov: Inštitut za biomedicinsko informatiko, Vrazov trg 2, 61105 Ljubljana. Za dodatne informacije se obrnite na mag. Anamarijo Rožič-Hristovski, dr. med. po telefonu (061) 313-233 ali elektronski pošti (anamarija.Žibmi.mf.uni-lj.si). Na željo Vam pošljemo tudi informativno zloženko.

PRIJAVNICA

Ime in priimek _____

Delovno mesto _____

Ustanova _____

Naslov _____

Telefon _____

Računalniško predznanje _____

Izbrani tečajji _____

Izbrani termini _____

Podpis odgovorne osebe _____

Žig

Delovna skupnost Alpe Jadran

4. Konferenca Delovne skupnosti Alpe Jadran za področje zdravstvene nege bo potekalo od 23. do 25. maja 1996 v Siofoku ob Blatnem jezeru na Madžarskem.

Osnovna tema srečanja bo:

KAKOVOST ZDRAVSTVENE NEGE

Prijaviti se je potrebno do 1. marca, do tega datuma je potrebno plačati tudi kotizacijo, ki znaša 490 DEM (enoposteljna soba + kotizacija) oz. 470 DEM (dvoposteljna soba + kotizacija).

Konferenca bo potekala v petih jezikih (simultano prevajanje tudi v slovenski jezik).

referate oz. abstrakte je potrebno posredovati do 1. marca. Referati se lahko nanašajo na naslednja področja:

1. Razvoj kakovosti zdravstvene nege na osnovi izobraževanja
2. Zdravstvena nega v naslednjem stoletju
3. Vodenje, Management in kakovost zdravstvene nege
4. Izobraževanje v zdravstveni negi in ekvivalenca diplom.

Vse natančnejše informacije in prijavnice lahko dobite na sedežu Zbornice zdravstvene nege Slovenije.

PRIMARNO ZDRAVSTVENO VARSTVO V 21. STOLETJU MEDNARODNA PERSPEKTIVA

14-15 junij 1996

London, Velika Britanija

Dvodnevna konferenca in razstava bo obravnavala teme iz deklaracije WHO iz Alma Ate (1978), ki izpostavlja multiprofesionalno in multisektorsko skupnost. Deklaracija tudi zagovarja stališče, da je treba zdravstveno nego izvajati na sprejemljiv, dostopen, nepristranski in dosegljiv način.

Namen konference je zagotoviti forum, ki bo združil izvajalce primarne zdravstvene nege iz vsega sveta in jim omogočil izmenjavo izsledkov raziskav in praktičnih izkušenj, kar naj bi prispevalo k boljšem razvoju prakse in primarne zdravstvene nege.

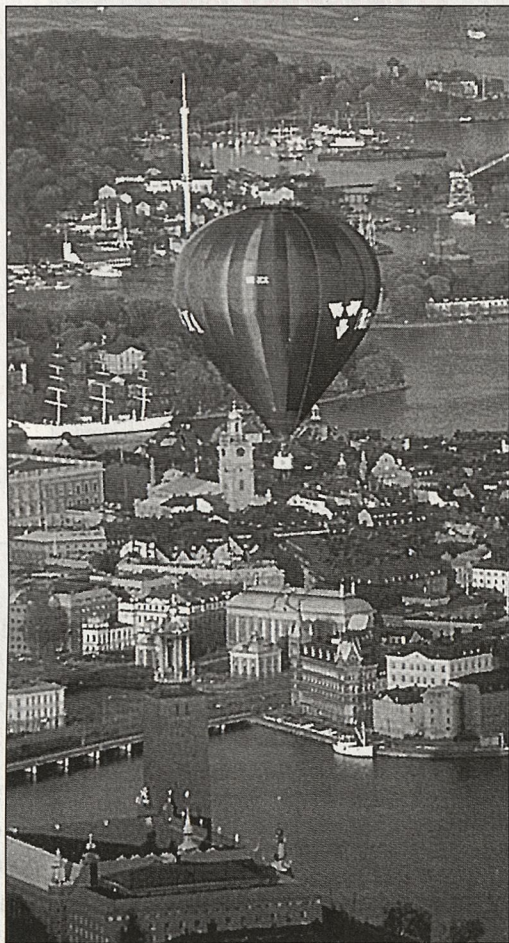
Dobrodošli so prispevki različnih tem, zato prilagamo kratek seznam smernic. Zelo bi vam bili hvaležni, če bi lahko v našem imenu te informacije posredovali po vsej vaši državi, saj si želimo, da bi bil ta dogodek zares internacionalen

**8. BIENALNA
KONFERENCA
DELOVNE SKUPINE
EVROPSKIH
MEDICINSKIH SESTER
- RAZISKOVALK
- WENR**

24.-27. junij 1996
Stockholm, Švedska

Z velikim veseljem vas vabimo v Stockholm na Švedsko, na 8. bienalno konferenco delovne skupine evropskih medicinskih sester-raziskovalk, ki jo organizira švedska zveza zdravstvenih delavcev.

Namen WENR je okrepiti sodelovanje med medicinskimi sestrami, ki se ukvarjajo z raziskovanjem, z namenom, da bi pospešili rast in razvoj raziskav na področju zdravstvene nege. WENR konferenca je forum, ki je namenjen izmenjavi informacij o raziskavah v zdravstveni negi v evropskih državah.

SEDMA OTTAWSKA MEDNARODNA KONFERENCA O ZDRAVSTVENEM IZOBRAŽEVANJU IN OCENJEVANJU

25. -28. junij 1996

Maastricht, Nizozemska

- mednarodno srečanje, katerega tema je zdravstveno izobraževanje; posebno bo poudarjeno ocenjevanje klinične kompetence,
- program z najbolj svežimi informacijami o inovacijah na področju šolskih metod, razvoja fakultet, podeljevanja spričeval in licenc,
- priložnost za srečanje z ljudmi iz celega sveta, ki se ukvarjajo z zdravstvenim izobraževanjem,
- sprememba v seriji ponujenih delavnic, ki se osredotočajo na učenje preko reševanja problemov in na učenje kliničnih spretnosti,
- enkratna priložnost za obisk Maastrichta in Evrope v prijetnem letnem času.

PROGRAM:

Konferenca bo primerna za vse učitelje, ki se ukvarjajo z izobraževanjem in administracijo, raziskovalce in zdravnike, torej ljudi vseh strok, ki delujejo na področju zdravstvenega varstva v procesih dodiplomskega, podiplomskega in permanentnega zdravstvenega izobraževanja. Konferenca bo potekala v duhu prejšnjih, tako imenovanih ottawskih konferenc, in sicer tako, da bo zagotavljala mednarodno osnovo za izmenjavo načrtov, idej in raziskav.

Konferenca se bo osredotočila na ocenitev klinične kompetence. Del programa pa se bo dotikal tudi drugih pomembnih tem v zdravstvenem izobraževanju, ki vključujejo inovacije na področju kurikulumov, ocenitev programov, razvoj fakultet, poučevanje s pomočjo računalnikov, poučevanje na klinikah in ostale pomembne teme.

Program vključuje plenarne govorce, ki bodo podali pregled in predstavitev trenutne situacije. Še posebno bodo poudarjeni problemi veljavnosti ocen klinične kompetence.

Prispevki so lahko raziskovalne ali deskriptivne narave: raziskovalni prispevki naj poročajo o rezultatih empiričnih študij, deskriptivni pa o inovacijah, kurikularnih temah, izobraževalnih politikah, itn. Konferenca bo omogočala kar največji pretok informacij in čas za razprave.

THE 7th OTTAWA INTERNATIONAL CONFERENCE
ON MEDICAL EDUCATION AND ASSESSMENT

25-28 JUNE 1996 MAASTRICHT, THE NETHERLANDS

Milica LAHE

OBVESTILO

Od 26. do 29. aprila 1996 bo v Amsterdamu potekal prvi mednarodni »NURSING MARKET«.

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor je ponovno pripravljeno organizirati skupni prevoz in bivanje v Amsterdamu.

Odhod predvidevamo 25. aprila 1996 z letališča Brnik ter vrnitev 1. maja 1996.

Cena prevoza je 1240 DEM. V ceno so zajeti stroški avtobusnih transferjev na letališča, letalski prevoz s taksami, nočitve z zajtrkom v dvo-posteljni sobi in ogled mesta.

Prijave sprejema Milica Lahe v Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, telefon 062 227-111 int. 264, vsak dan (razen v času zimskih počitnic (19.2.-25.2.1996) med 7 in 7.30 uro in sicer do 5. marca 1995.

Možna je skupinska prijava, ki omogoča znižanje stroškov kotizacije.

Karlo AHAČIČ

ŽENSKI PEVSKI ZBOR FLORENCE

Mnogi smatrajo, da je človeški glas najlepši in najbolj občutljiv instrument med glasbili, hkrati pa tudi neomejen vir izražanja tudi tistega najbolj intimnega odnosa do sveta.

Zato prepevanje večkrat na popolnoma nevsiljiv način sprostí skrite plasti človekove osebnosti, ob velikem psihofizičnem naporu, pa se pevec tudi intenzivno sprošča. Posameznike, ki jih poveže želja po petju, učenju nečesa drugačnega, druženje, ki vse bolj postaja prijetna obveznost, ni težko združiti v PEVSKI ZBOR, ki od ubranega prepevanja do poustvarjanja umetnin ne vidi ovir.

Od lanske pomladi deluje na OŠ Vrhovci manjša ženska vokalna skupina, ki se je v želji po povečanju števila članov povezala z Drštvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov iz Ljubljane, ki je skoraj istočasno s podobno dejavnostjo želelo popestriti svoje aktivnosti. Predsedstvo društva je sprejelo pokroviteljstvo nad zborom, ki ima tudi že svoje ime: ŽePZ FLORENCE.

V želji, da zbor opraviči svoje ime, vabimo vse članice društva in druge, da se nam pridružijo. Za informativni sestanek smo določili dva termina:

PETEK 16.2.1996 ob 17 uri in

TOREK 20.2.1996 ob 18 uri

obakrat v prostorih Osnovne šole Vrhovci, Cesta na Bokalce 1 Ljubljana - Vič (zadnja postaja mestnega avtobusa št 14.).

Vse dodatne informacije lahko dobite ob torkih in petkih med 8 in 9 uro na telefon 061 579 374.

 Marija KOP

Nov prispevek tovarne Molnycke k oskrbi rane

Zadovoljiva oskrba rane je kljub mnogim proizvodom, ki so na tržišču na voljo, še vedno lahko velika težava. Zato so vsi novi proizvodi zaželeni in vredni pozornosti.

Tokrat nas tovarna Molnycke obvešča o svojem novem programu oziroma sistemu, s katerim lahko oskrbimo rano v vseh fazah njenega zdravljenja.

Osnova vseh proizvodov tega sistema je kuhinjska sol v različnih koncentracijah; nastopa v obliki raztopine kot gel in v kristalni obliki (v suhih oblogah). Sistem temelji na lastnostih oziroma prednostih kuhinjske soli, da

- topi nekrotično tkivo,
- pospešuje granulacijo in epitelizacijo,
- je brez tveganja pri daljši uporabi,
- je brezbarvna,
- uporaba je preprosta in gospodarna.

Sistem predstavljajo naslednji proizvodi: Hypergel, Mesalt in Normlgel.

Hypergel je 20-odstotna raztopina kuhinjske soli v obliki gela. Učinkovito raztopi in razmehča suhe nekrotične obloge rane.

Uporabljamo ga tako, da ga nanesemo na celotno površino suhe nekrotične rane; zdravo okolico rane zavarujemo z mazilom, ki odbija tekočine. Rano prekrijemo s semiokluzivno absorpcijsko oblogo Almulin in fiksiramo. Obloge menjujemo vsakih 12 ur oz. po potrebi tudi v krajših časovnih razmakih. Pri vsaki menjavi obloge rano previdno izperemo z 0,9-odstotno raztopino kuhinjske soli in ponovno nanesemo Hypergel.

S pomočjo Hypergela se nekroza zelo hitro omehča in raztopi, lahko že v nekaj dneh, kar pomeni veliko

prednost, saj predstavlja prav odstranjevanje nekroze včasih hudo težavo.

Zaradi visoke koncentracije kuhinjske soli pa moramo Hypergel uporabljati zelo previdno (morebitni nastanek bolečine ali iritacija okolice rane) in pod stalnim strokovnim nadzorom.

Mesalt je suha obloga, impregnirana s kristali kuhinjske soli za učinkovito čiščenje močno rosečih in inficiranih močno rosečih ran.

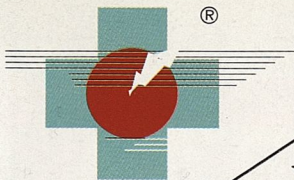
Mesalt oblogo uporabimo suho tako, da jo položimo na očiščeno, vendar še vlažno rano. Oblogo moramo povsem prilagoditi rani, saj ne sme prekrivati zdrave kože v njeni okolici. Priporočljivo je, da okolico rane zaščitimo z mazilom, ki odbija tekočine. Mesalt oblogo prekrijemo z vpojno oblogo New Mesorb ali Ortisorb in fiksiramo. Mesalt obloge menjujemo v večini primerov dvakrat na dan. Če Mesalt povzroči pekočo bolečino, je to znak, da je rana presuha. Pri ranah z žepki je bolj primerna uporaba Mesalta v obliki traku, saj je delo z njim bolj preprosto in učinkovito.

Mesalt obloge pri nas niso novost; uporabljamo jih že nekaj časa in imamo že tudi zelo dobre izkušnje. Čiščenje ran je zelo učinkovito in granulirajoče tkivo nastaja hitreje. Ob pravilni uporabi, tj. samo pri ranah z obilnim izločanjem, se Mesalt ne sprime s površino rane in le redko povzroči rahlo kratkotrajno bolečino.

Normlgel je 0,9-odstotna raztopina kuhinjske soli v obliki gela. Ščiti rano v fazi granulacije in epitelizacije in vzdržuje njeno vlažnost. S tem pa Normlgel tudi pospešuje nastajanje granulacijskega tkiva in epitelizacijo.

Normlgel uporabljamo tako, da ga nanesemo na celotno površino čiste rane. Tudi v tem primeru okolico rane zaščitimo z mazilom, ki odbija tekočine. Rano prekrijemo s semiokluzivno absorpcijsko oblogo Almulin in fiksiramo. Pri menjavi obloge (običajno enkrat dnevno) rano previdno izperemo z 0,9-odstotno raztopino kuhinjske soli in nato ponovno nanesemo Normlgel.

Proizvodi na osnovi kuhinjske soli za oskrbo rane so v praksi pokazali veliko prednosti. Vsekakor pa je ena glavnih ta, da so to t.i. biološke obloge in zato za telo najbolj sprejemljive.

SISTEM ZA OSKRBO RAN

V VSEH FAZAH

ZDRAVLJENJA

Hypergel

je 20-odstotna raztopina kuhinjske soli v obliki gela. Učinkovito raztopi in razmehča suhe, nekrotične obloge rane.

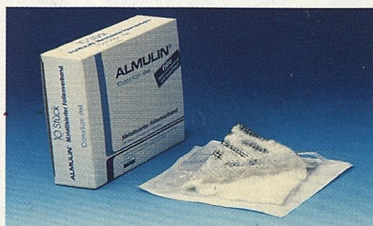
Normigel

je 0,9-odstotna raztopina kuhinjske soli v obliki gela. Ščiti rano v fazi granulacije in epitelizacije. Vzdržuje vlažnost rane.

Mesalt

je suha s kuhinjsko soljo impregniрана obloga za učinkovito čiščenje močno rosečih in inficiranih močno rosečih ran.

Almulin

je semiokluzivna absorpcijska obloga.

New Mesorb

je vpojna obloga.

Simp's®

IOC TRZIN, Blatnica 14 - 61234 Mengeš
Tel.: 061/712-432, 712-695, 724 - 020,
721 - 103, 721 - 115

Včasih zadošča že nasvet

tablete

Proti bolečinam brez želodčnih težav

Lekadol

(paracetamol) analgetik, antipiretik

SESTAVA: V tabletah je po 500 mg paracetamola. Paracetamol je generično ime za 4-acetilamino-fenol. **DELOVANJE:** Paracetamol deluje analgetično, antipiretično. **INDIKACIJE:** Bolečine in vročinska stanja različnega izvora (glavobol, zobobol, bolečine pri nevritisih, nevralgije, bolečine po operacijah, poškodbah, boleče menstruacije, bolečine v sklepih in mišicah). Paracetamol je primeren tudi za bolnike, preobčutljive za acetilsalicilno kisloto. **KONTRAINDIKACIJE:** Huda motnja jetrne in ledvične funkcije ter glikemično pomanjkanje. **PREVIDNOST:** Paracetamol povzroča pomanjkanje glukoza-6-fosfatne-dehidrogenaze. **UKREPI:** Redno in dolgotrajno jemanje paracetamola lahko povzroči poškodbe ledvic, zato mora zdravljenje nadzorovati zdravnik. Paracetamol poveča učinek kumarinskih antikoagulantov. Predpisane doze se ne sme prekoračiti. **STRANSKI UČINKI:** Stranski učinki paracetamola so blagi in redki, nastanejo zaradi jemanja prevelikih doz (kožni izpuščaji, bruhanje, črni stolci, hematološke reakcije, jetrna nekroza). **DOZIRANJE IN UPORABA:** Odrasli: 1-2 tableti (500 mg-1 g) največ trikrat na dan. Otroci od 7 do 12 let: 1/2-1 tableta (250 mg-500 mg) enkrat do trikrat na dan. **HRAMBA:** Hraniti pri temperaturi do 25°C. **UPORABNOST:** Označena na opremi.